

**ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

Π.Μ.Σ. ΔΙΕΘΝΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ & ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

**«ΤΟ ΠΑΙΔΙ-ΟΣ
ΟΡΓΑΝΟ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ»**

**ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ
ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ.
ΔΡΑΣΕΙΣ & ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΕ
ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.**

Ο ΟΗΕ, η Ε.Ε., το ΣτΕ, τα ΜΜΕ, οι ΜΚΟ, τα κράτη και η κοινωνία των πολιτών στην καταπολέμηση του φαινομένου της παιδικής πορνείας, πορνογραφίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης που μαστίζει τα παιδιά σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης. Μύθοι και πραγματικότητα, ιστορίες κακοποιημένων παιδιών και οι δράσεις των εμπλεκόμενων φορέων συνθέτουν το πάζλ της αναζήτησης και μορφοποιούν την διπλωματική αυτή εργασία.

**Στέλλα Μουστάκη/ Α.Μ. 1208Μ083
ΑΘΗΝΑ 2011**

RECEIVED
FEDERAL BUREAU OF INVESTIGATION
U. S. DEPARTMENT OF JUSTICE
WASHINGTON, D. C. 20535
MAY 15 1964

HOW
LDM

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

*« Σύγχρονες προκλήσεις προς τη Διεθνή Κοινότητα : Το παιδί
ως όργανο σεξουαλικής εκμετάλλευσης . Δράσεις και
επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο»*

Φοιτήτρια : Στέλλα Μουστάκη / Α.Μ. 1208Μ083

Επιβλέπων Καθηγητής : Στ. Περράκης

Μάιος 2011

Αθήνα

*“Do ye hear the children weeping, O my brothers,
Ere the sorrow comes with years?
They are leaning their young heads against their mothers---
And that cannot stop their tears.*

[...]

*They look up, with their pale and sunken faces,
And their look is dread to see,
For they mind you of their angels in their places,
With eyes meant for Deity;---
“How long,” they say, “how long, O cruel nation,
Will you stand, to move the world, on a child's heart,*

[...]

*Our blood splashes upward, O our tyrants,
And your purple shows your path;
But the child's sob cursed deeper in the silence
Than the strong man in his wrath!”*

*“The cry of the children”,
E. B. Browning (1806-1886)*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος

1 Εισαγωγικά Προλεγόμενα

2 Μεθοδολογία, δομή και πηγές

Μέρος Α: Η διεθνής κοινότητα και η δράση της στο πεδίο.

Κεφάλαιο 1^ο

A. Ιστορική διάσταση του φαινομένου και ορισμένες εννοιολογικές οριοθετήσεις.

B. Η σημασία της ερμηνείας του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου του 2002 σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

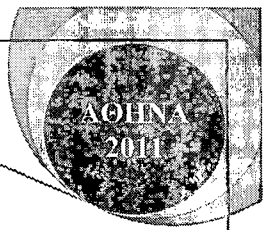
Κεφάλαιο 2^ο

A. Νέες προκλήσεις σχετικά με τις σύγχρονες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης

- Ανάπτυξη δύο αλληλένδετων στοιχείων “sex tourism” και “trafficking vs. Smuggling”
- Καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών όπως ο καταστροφικός σεισμός στη Αϊτή το 2008, εμπόλεμα κράτη και κράτη υπό μεταβατικά καθεστάτα.

B. Δράσεις στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών

- Το Συμβούλιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
- Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού και ο Ειδικός Εισηγητής για την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία

➤ UNICEF, ILO

ΜΕΡΟΣ Β: Επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο:

Κεφάλαιο 1^ο

- A. Ε.Ε και ΣτΕ και χώρες μέλη-“Trafficking”, οικονομική και σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών. Καταπολέμηση του φαινομένου μέσω αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας.
- B. Ποινικοποίηση της παιδικής πορνογραφίας σχετικά με την κατοχή και τη διακίνηση υλικού.

Κεφάλαιο 2^ο

- A. Ο ρόλος και η δράση των ΜΚΟ σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία.

➤ ECPAT

- B. Ο ρόλος και η συμβολή των ΜΜΕ στην καταπολέμηση του φαινομένου-
Μύθος ή πραγματικότητα:

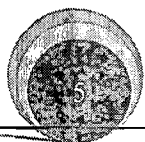
➤ «Η Αλίκη στην Χώρα των Τεράτων».

Επίλογος-Συμπεράσματα :

➤ Σκέψεις για το Μέλλον.

Βιβλιογραφία

Παραρτήματα

Πρόλογος

Α. Εισαγωγικά Προλεγόμενα

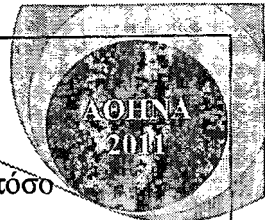
Το αντικείμενο της παρούσας εργασίας έγκειται στη μελέτη και καταγραφή του προβλήματος της παιδικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης έτσι όπως ορίζεται στο πρόσφατο σχετικά υπογραφέν Προαιρετικό Πρωτόκολλο του 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας, το οποίο υπάγεται στη Σύμβαση Δικαιωμάτων του Παιδιού του 1989.

Οι σύγχρονες κοινωνικοπολιτικές δομές, ο εμπλουτισμός και η εκβάθυνση των νομικών συστημάτων των χωρών, που εναρμονίζονται και εκσυγχρονίζονται συν το χρόνο με τους κανόνες του διεθνούς δικαίου μέσω των κανόνων και των πράξεων των διεθνών οργανισμών και των διεθνών οργάνων τους, καθώς και η ανάδειξη νέων προκλήσεων που ανακύπτουν από το παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον καθιστά αναγκαία τη διεπιστημονική προσέγγιση του συγκεκριμένου ζητήματος.

Το θέμα που θα εξεταστεί είναι ευρύ και ίσως θεωρηθεί σχετικά ασαφές με μια πρώτη ματιά. Παρόλα όμως αυτά δε θα μπορούσε παρά να γίνει μια καθολική και σφαιρική προσέγγιση του θέματος που αφορά την πιο αθώα και ευαίσθητη ομάδα του πληθυσμού, τα παιδιά όλου του κόσμου χωρίς διάκριση φύλου, φυλής, χρώματος, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής κατάστασης¹. Εν τούτοις το αντικείμενο μελέτης περιορίζεται και αφορά τα παιδιά ως αυτόνομες οντότητες ενώ δεν γίνεται

καμία αναφορά στην σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των παιδιών σε οικογενειακό επίπεδο.

¹ Article 2 of the UN Child Right Convention (1989): Children must be treated “without discrimination of any kind, irrespective of ... race, color, sex, language, religion ... or other status.”

Η προβληματική του ζητήματος πιο συγκριμένα έγκειται στο ποιες και πόσο αποτελεσματικές για την προστασία των παιδιών και την προαγωγή των δικαιωμάτων τους είναι οι δράσεις που αναλαμβάνει η διεθνής κοινότητα (ΟΗΕ, UNICEF, ΔΟΕ, ΕΕ κτλ), τα κράτη, οι ΜΚΟ, η κοινωνία των πολιτών και του καθ' ενός ατομικά² για την καταπολέμηση των σύγχρονων προκλήσεων που σχετίζονται με την εκμετάλλευση των παιδιών (δηλ. κάτω των 18 ετών³), όπως είναι ενδεικτικά το "trafficking", ο «σεξοτουρισμός» κ.α.

Τέλος θέλω να αναφέρω ότι το συγκεκριμένο θέμα με αγγίζει ως γυναίκα προσωπικά και ως εν δυνάμει μητέρα, καθώς δε μπορώ να πιστέψω ότι ακόμα και σήμερα στον 21^ο αιώνα και τις ώρες ακόμα που γράφονται αυτές οι γραμμές εξαπλώνεται η κακοποίηση των παιδιών για σεξουαλική ικανοποίηση στο όνομα της θρησκείας, της παθολογικής ορμής, της επιβολής ισχύος ή ακόμα χειρότερα της αντίληψης ότι κάτι τέτοιο είναι αποδεκτό.

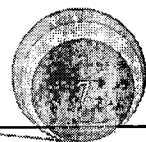
Β Μεθοδολογία, δομή και πηγές

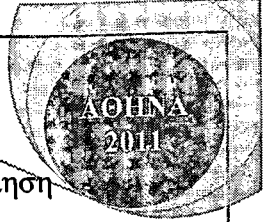
Είναι σκόπιμο να αναφερθεί συνοπτικά η μεθοδολογία, η δομή και οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της εργασίας.

Κατ' αυτόν τον τρόπο η εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, το οποίο αναφέρεται στον Ο.Η.Ε και τα όργανα του και τους συνεργαζόμενους διεθνείς οργανισμούς και στο δεύτερο μέρος που μελετά τις επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο στα

² Διακήρυξη των δικαιωμάτων του παιδιού (προοίμιο) 1959/ A-RES-1386(XIV), βλ. σελ.848-850 στο «Διεθνής Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», Στ. Περράκη, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα 2000.

³ <http://www2.ohchr.org/english/law/childlabour.htm>: Worst Forms of Child Labor Convention, 1999 (No. 182) –άρθρ. 2 – «Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, ο όρος «παιδί» θα αφορά όλα τα άτομα κάτω των 18 ετών.

πλαίσια κυρίως της Ε.Ε, τη συμβολή των ΜΜΕ και των ΜΚΟ στην καταπολέμηση των εγκλημάτων της παιδικής πορνείας, πορνογραφίας και εμπορίας παιδιών.

Η εργασία είναι κατά βάση βιβλιογραφική με πρωτογενείς πηγές βιβλία και ορισμένα άρθρα και δευτερογενείς πηγές εκθέσεις διεθνών οργανισμών και μη –κυβερνητικών οργανώσεων.

Μέρος Α: Η Διεθνής Κοινότητα και η δράση της στο πεδίο:

Κεφάλαιο 1^ο

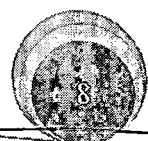
Α. Ιστορική διάσταση του φαινομένου και ορισμένες εννοιολογικές οριοθετήσεις.

Είναι χαρακτηριστικό ότι «το παιδί», ως έννοια που άρχισε να παγιώνεται στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, άρχισε να αποτελεί αντικείμενο διεξοδικής μελέτης από το 1960 και έπειτα σε πάρα πολλούς επιστημονικούς τομείς όπως είναι η ψυχολογία, η κοινωνιολογία, το δίκαιο, η εγκληματολογία, τα παιδαγωγικά κτλ.

Μέχρι και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα το παιδί αντιμετωπιζόταν ως αντικείμενο-όργανο-ιδιοκτησία των γονιών του και της οικογένειάς του εν γένει. Έννοιες όπως παιδί, παιδική ηλικία, παιδική εκμετάλλευση και κακοποίηση, παιδική εργασία και πόσο μάλλον παιδική σεξουαλικότητα ήταν άγνωστες.

Τα παιδιά από πολύ νωρίς-ηλικιακά-βίωναν την καταπίεση, τον εξευτελισμό, την εκμετάλλευση σεξουαλική ή και οικονομική, βασανίζονταν και πουλιόνταν ως σκλάβοι⁴. Σε όλες τις φάσεις της ιστορίας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας

⁴ “The history of childhood is a nightmare from which we have only recently begun to awake. The further back in history one goes the lower the level of child care, and more likely the children are to be

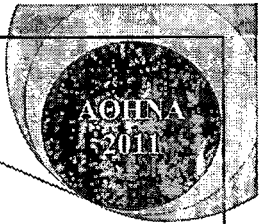
έχουν αλλάξει αρκετά πράγματα σε σχέση με την κοινωνική και νομική υπόσταση του παιδιού αλλά δυστυχώς η κακοποίηση, η σεξουαλική εκμετάλλευση, η παιδική πορνεία και πορνογραφία δεν αποτελούν όπως θα ήλπιζε κανείς παρελθόν αλλά ένα εξελισσόμενο συνεχώς μέλλον.

Η κοινωνικοπολιτική κατάσταση, η κουλτούρα, η θρησκεία, το πέρασμα από τις μητριαρχικές οικογένειες των προχριστιανικών χρόνων στις πατριαρχικές, η εκβιομηχάνιση, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και των μέσων επικοινωνίας δημιούργησαν ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη, δυστυχώς νέων μορφών σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης των παιδιών τόσο από τους ενήλικους όσο και από νεαρότερα σε ηλικία άτομα.

Μέσα σε όλα αυτά είναι αναγκαίο να γίνει μια αποσαφήνιση ορισμένων εννοιών και όρων όπως παιδεραστία, παιδόφιλος, «όργανο» - αντικείμενο σεξουαλικής εκμετάλλευσης, παιδική ηλικία και φυσικά τι είναι παιδί, που θα μας χρειαστούν για να κατανοήσουμε την εν λόγω εργασία και αφορούν σε επιμέρους επεξήγηση του θέματος. Είναι πάντως αδιαμφισβήτητο με όσα συμπεραίνει η συγγραφέας, ότι το ζήτημα ανακύπτει πρωταρχικά από την έλξη των ενηλίκων και την έκφραση της σεξουαλικότητας τους σε βάρος των παιδιών πράγμα που είναι αναπόφευκτο λόγω όχι μόνο της ιδιόμορφης φύσης του ανθρώπου αλλά και άλλων παραγόντων (κοινωνικών, ψυχολογικών κτλ) που επιδρούν, διαιωνίζουν και εντείνουν το φαινόμενο της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης.

killed, abandoned, beaten, terrorized and sexually abused". Lloyd deMause, *"The evolution of Childhood"*, N. York (1982).

Αρχαία Ελλάδα

Από την εποχή του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη ήταν διαδεδομένη και επιθυμητή μάλιστα η παιδευαστία. Η λέξη παιδευαστία προέρχεται από το «παις» και «εράν». Η δεύτερη στα λεξικά της αρχαιοελληνικής γλώσσας σημαίνει αγαπώ, έχω έρωτα, ερωτευομαι.

Ενώ στη σημερινή εποχή η λέξη παιδευαστία εκφράζει τη «σεξουαλική έλξη ενός ενήλικου προς ένα μικρό παιδί», λέει η Reay Tannahill στο βιβλίο της «Η ιστορία των σεξουαλικών ηθών», για τους αρχαίους Έλληνες σήμαινε «αγάπη ενός άνδρα προς ένα αγόρι που είχε περάσει την εφηβεία, αλλά δεν ήταν ενήλικο». Η σεξουαλική ωρίμανση και ταύτιση του μαθητευόμενου νέου με το δάσκαλο ερχόταν με την άμεση ερωτική επαφή.

Παρόμοιου είδους πρακτικές βλέπουμε να υπάρχουν και σε άλλους πολιτισμούς, σε τελετουργικά διαφόρων φυλών⁵ που στόχο είχαν να διαπαιδαγωγήσουν τα νεαρά μέλη της κοινότητας μέσω της ερωτικής συνεύρεσης και να τα εξαγνίσουν από τη γυναικεία φύση που θεωρείται μιάσμα.

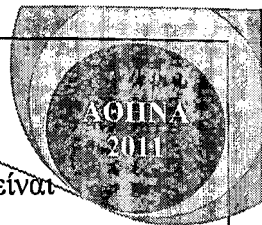
Ρωμαϊκή Περίοδος

Στη Ρωμαϊκή εποχή νεαρά κορίτσια και αγόρια, δούλοι ή ακόμα και σκλάβοι παρείχαν τις σεξουαλικές υπηρεσίες τους σε πλούσιους ρωμαίους. Νεαρά αγόρια με ωραία και λεπτεπίλεπτα χαρακτηριστικά τόσο στη αρχαία Ρώμη όπως και σε μερικές περιοχές στην Ινδία ακόμα και σήμερα ευνουχίζονταν και εκπορνεύονταν.

Μεσαίονας

⁵ «Σεξουαλικότητα: Θεωρίες και πολιτικές της ανθρωπότητας», επιμ. Κ. Γιαννακόπουλος, εκδ.

Στη Μεσαιωνική⁶ Ευρώπη υπήρχε τελείως διαφορετική αντίληψη για το τι είναι οικογένεια, ποιος είναι ο ρόλος των γονιών καθώς και το κοινωνικό status των παιδιών. Συχνά τα παιδιά αντιμετωπιζόνταν ως μικρογραφία των ενηλίκων⁷. Οι μικροί ενήλικες εργάζονταν σκληρά και σε απάνθρωπες συχνά συνθήκες. Σύμφωνα με τον Aries (*“Centuries of Childhood”*, 1962) κατά την Μεσαιωνική περίοδο δεν

υπήρχε σε καμία περίπτωση η έννοια της παιδικής ηλικίας-*“childhood”*, έννοια πολύ πρόσφατα προσδιορισμένη, καθώς ένας παιδί 7 χρονών θεωρείτο ενήλικας. (B. Corbett, 1985)

Παρόλα αυτά ο Orme (*“Medieval Children”*, 2001) υποστηρίζει πως, αν και η θρησκεία και το κοινό δίκαιο *“common law”* και η κοινωνία της μεσαιωνικής εποχής θεωρούσε ότι τα παιδιά και οι ενήλικες ανήκαν στην ίδια πληθυσμιακή ομάδα, εν τούτοις αναγνώριζε κάποια μικρή διάκριση αναφορικά με το τι είναι παιδική ηλικία από την γέννηση μέχρι το στάδιο της ενηλικίωσης - *“the ages of man”*.

Η εξέλιξη της δυτικής κουλτούρας και του πολιτισμού, όπως αυτή διαμορφώθηκε το 16^ο και 17^ο αιώνα και έπειτα⁸, απέιχε παρασάγγας από την κουλτούρα των αραβικών,

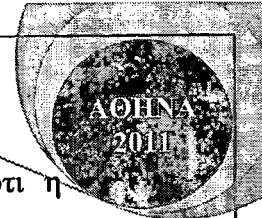
⁶ Με τον όρο Μεσαίωνας, εννοούμε όλο το χρονικό εύρος από την εποχή των Αγγλοσαξόνων μέχρι τις αρχές του 16^{ου} αιώνα και τους ανθρώπους που έζησαν την περίοδο αυτή.

⁷ *“Medieval Children”*, N. Orme, Yale University Press, New Haven & London, 2001

⁸ «On Aries' view, childhood is a very new concept. It did not exist at all in the Medieval period, grew into existence in the upper classes in the 16th and 17th centuries, solidified itself somewhat more fully

in the 18th century upper classes, and finally mushroomed on the scene of the 20th century in both the upper and lower classes[...]. But, on his argument, childhood did not really penetrate the great masses of the lower and lower-middle classes until very late 19th and early 20th centuries. Their cultures lacked the concept of childhood. In the Medieval world a young person of 7 was already an adult. Aries points out that most young people were apprenticed, became workers in the fields (later, after the

αφρικανικών και ασιατικών λαών σε πολλά επίπεδα. Μελέτες δείχνουν ότι η αποικιοκρατία⁹ βοήθησε πολύ να φτάσουμε σε ένα τέτοιο συμπέρασμα καθώς οι επαφή των δυτικών με τους λαούς αυτούς και οι καθημερινή επικοινωνία έφεραν στην επιφάνεια άγνωστες πτυχές των πολιτισμών, της κουλτούρας, της κοινωνικής τους δομής κτλ. Αυτό είναι κάτι που το διαπιστώνουν συχνά ερευνητές που

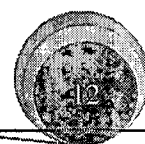
ασχολούνται με θέματα που έχουν να κάνουν με περιοχές όπου οι δυτικοί είχαν δημιουργήσει αποικίες στις οποίες αναγκαστικά συμβίωναν με τους ντόπιους πληθυσμούς και αλληλοεπηρέαζονταν και που πολλές φορές οι ευρωπαίοι αποικιοκράτες παντρεύονταν και δημιουργούσαν μεικτές οικογένειες.

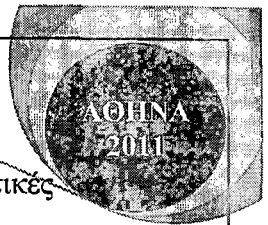
Σε όλες τις κοινωνίες και τους πολιτισμούς είναι χαρακτηριστικό ότι η σεξουαλικότητα αποτελεί μια πολύ παρεξηγημένη έννοια, η οποία είναι πολύ δύσκολο να προσδιοριστεί, να οριστεί και κυρίως να γίνει κατανοητή. Η έκφραση της σεξουαλικότητας τόσο στους ενήλικους, στους νέους αλλά και στα παιδιά με το πέρασμα των αιώνων άρχισε ν' αποτελεί ταμπού για τις δυτικές κοινωνίες. Υπάρχει μια ειδοποιός διαφορά για το πώς αυτή η έννοια προσεγγίζεται στα διάφορα στάδια της ανθρώπινης ζωής τόσο στους άντρες, στις γυναίκες, στους νέους, τις νέες, τα κορίτσια, τα αγόρια και τα μωρά ακόμα.

Σε δύση και ανατολή στη σύγχρονη πλέον εποχή βιώνουμε σε πολλαπλά επίπεδα την αλλαγή και ίσως τη σύμπτωση των δύο κόσμων. Παρατηρούμε ολοένα ότι ο κόσμος

industrial revolution, in the factories) and generally entered fully into the adult society at a very early age». (B. Corbett 1985)

⁹ "Fantasizing the Feminine in Indonesia", Editor. Laurie J. Sears, Duke University Press , Durham and London, 1996

μας αν και είναι χωρισμένος σε δύο κανάλια που τον οδηγούν σε διαφορετικές κατευθύνσεις εν τούτοις ρίχνονται με μανία στον ίδιο ποταμό που περνάει και ποτίζει λαούς και πάλι ο ίδιος ποταμός χύνεται στην απέραντη θάλασσα. Και με τον ίδιο τρόπο που ο ήλιος είναι ένας και μοναδικός για όλους έτσι στο σημαντικό ταξίδι αυτό είναι αναγκαίο να κρατήσουμε σταθερές αξίες και ακλόνητα ιδανικά για να μην παρασυρθούμε εν τέλει από το ρεύμα στην άβυσσο και το σκοτάδι.

Κατ' αυτόν τον τρόπο και όπως πολλοί διανοούμενοι ή απλοί άνθρωποι ή πολιτικοί ή πρόσωπα υψηλού κύρους διατείνονται τα παιδιά είναι μια σταθερά, μια πολυτέλεια (X. Μεγαλυνός)¹⁰, μια αξία με σάρκα και οστά που κουβαλά τα γονίδια για την συνέχιση του κόσμου. Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη να διασφαλίσουμε ότι τα παιδιά¹¹ θα συνεχίσουν να μεγαλώνουν αλώβητα και μακριά από τη διεφθαρμένη κοινωνία στην οποία ζούμε.

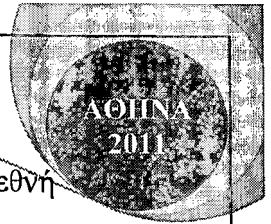
Παιδί -και όχι τα παιδιά, γενικώς και αορίστως- όπως ορίζεται από τη Σύμβαση Δικαιωμάτων του Παιδιού 1989 θεωρείται το άτομο που είναι κάτω των 18 ετών, εκτός και αν ο νόμος κάθε επιμέρους χώρας ορίζει διαφορετικά¹². Παρόλο που σε ορισμένες περιοχές του πλανήτη παιδιά κάτω των 18 ετών έχουν νομικά τη δυνατότητα συναίνεσης σε σεξουαλικές πράξεις, ωστόσο δεν μπορούν να συναινέσουν σε σεξουαλική πράξη επί πληρωμή. Τα παιδιά είναι εύκολο να χειραγωγηθούν να εξαπατηθούν και να ελεγχθούν από τους εμπόρους.

¹⁰ Ε. Αρανίτσης, «Το βιβλίο της παιδικής ηλικίας», εκδ. Ερατώ, Αθήνα, 1983

¹¹ "The feebleness of infancy demands a continual protection. Everything must be done for an imperfect being which as yet does nothing for itself.", J. Bentham, "Theory of legislation" (1840).

¹² Article 1 CRC 1989: The Convention defines a "child" as a person below the age of 18¹², unless the laws of a particular country set the legal age for adulthood younger.

Το 2000 αποτέλεσε την αφετηρία, ορόσημο, για την δημιουργία από τη διεθνή κοινότητα δύο σημαντικών διεθνών πράξεων, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου κατά της εμπορίας παιδιών, της παιδικής πορνείας και της παιδικής πορνογραφίας¹³ και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου για την εμπλοκή παιδιών σε ένοπλες συρράξεις.

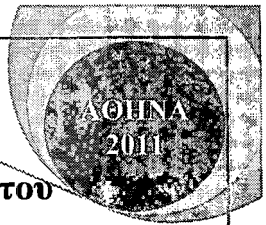
Μέχρι το Μάιο του 2009, 131 χώρες είχαν επικυρώσει τα Προαιρετικά Πρωτόκολλα για τη συμμετοχή παιδιών σε Ένοπλες Συγκρούσεις και για την Εμπορία Παιδιών και την Παιδική Πορνεία και Πορνογραφία της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Το τελευταίο ποινικοποιεί όλες τις μορφές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών και τονίζει την ανάγκη στήριξης εκείνων που έπεσαν θύματα. Αλλά οι προκλήσεις πάρα μένουν.

Η εξέλιξη του φαινομένου που λαμβάνει διαστάσεις μάστιγας οφείλεται σε μεγάλο ποσοστό στην ανάπτυξη του ιντερνέτ και των διεθνών τηλεπικοινωνιακών δικτύων, του διεθνικού παράνομου εμπορίου μεταφοράς και εκμετάλλευσης ανθρώπων, του σεξουαλικού τουρισμού και άλλων νέων μορφών σύγχρονης εκμετάλλευσης των παιδιών.

Μεγάλο στοιχείο ωστόσο φαντάζει για την ανθρωπότητα και κυρίως για τα κράτη η ποινικοποίηση των παραπάνω εγκλημάτων με ταυτόχρονη επιβολή ποινών στους θύτες και ανακούφιση και ψυχολογική υποστήριξη στα θύματα καθώς η φύση των εγκλημάτων αυτών είναι πολλές φορές δύσκολο να αποκαλυφθεί, να εξεταστεί και να ακολουθήσει το δρόμο της δικαιοσύνης.

¹³UN Doc. E/CN.4/1998/103 : " Report of the Working Group on its fourth session "

B. Η σημασία της ερμηνείας του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου του 2002 σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Το δικαίωμα αποτελεί στοιχείο της ζωής και είναι συμφυές προς αυτήν. Ο άνθρωπος πέρα από τη φυσική του ζωή είναι και ον ηθικό και ως εκ τούτου και η ηθική του ζωή έχει δικαιώματα *απαράγραπτα και αναπαλλοτρίωτα*, τα οποία παγιώνονται και εξελίσσονται παράλληλα με την ανάπτυξη του παιδιού από την αρχή της γέννησης του μέχρι την ενηλικίωσή του (Παπαθανασίου, 1937).

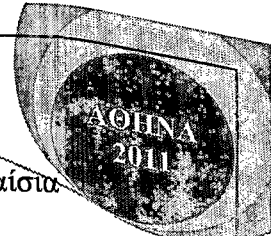
Σήμερα ωστόσο θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα δικαιώματα του παιδιού αφορούν και τα αγέννητα παιδιά, αυτά που έχουν μόλις «συλληφθεί»¹⁴ και κυοφορούνται δίνοντας με αυτό τον τρόπο μια άλλη διάσταση σε ένα από τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, αυτό της ζωής¹⁵.

Η παιδοκεντρική έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ωστόσο προέκυψε κατά την περίοδο της ευρωπαϊκής αναγέννησης προς το τέλος του 15^{ου} και αρχές 16^{ου} αιώνα. Μέχρι και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα τα δικαιώματα του παιδιού εξακολουθούσαν να είναι «πολύ λίγο σεβαστά» (Π. Γκωντέν, 1937). Εν τούτοις θεωρείτο ότι αποτελούσαν καθήκον τόσο της οικογένειας όσο και της κοινωνίας (El. Key, «Ο αιώνας του Παιδιού, 1990).

¹⁴ Art.4 (1) of the American Convention on Human Rights 1969: "Every person has the right to have his life respected. This right shall be protected by law, and, in general, by the moment of conception. No one shall be arbitrary deprived of his life".

¹⁵ Vo vs. France , Judgment of the European Court of Human Rights, 08-07-2004.

Το 1924 σύμφωνα με τη Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Παιδιού¹⁶, στα πλαίσια της ΚτΕ, παρατηρούμε ότι τα κράτη πλέον, και όχι μόνο η οικογένεια ή η κοινωνία, αν και δε δεσμεύονταν νομικά εν τούτοις συμφωνούσαν ότι «η ανθρωπότητα οφείλει να δώσει στο παιδί ό,τι καλύτερο έχει» και ως εκ τούτου να εξασφαλίσει σε αυτό κάποια δικαιώματα. Παρόλα αυτά η Διακήρυξη που αποτελείται από πέντε άρθρα¹⁷

αντιλαμβάνεται τα παιδιά μόνο ως «μικρά αντικείμενα για προστασία». Εν τούτοις στα άρθρα οι λέξεις πείνα, ένδεια, βοήθεια και εκμετάλλευση αποτελούν τις αποφασιστικές και σημαντικές λέξεις. Μετέπειτα με την Οικουμενική Διακήρυξη του 1948 τα παιδιά ως ανθρώπινα όντα θεωρείται ότι πρέπει να απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα που αναφέρονται ρητά σε αυτή.

Με τη Σύμβαση, όμως για τα Δικαιώματα του Παιδιού (1989)¹⁸ περάσαμε από την περίοδο προστασίας του παιδιού σε αυτήν της νομικής προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού, η οποία σηματοδοτεί και υπογραμμίζει την εξέλιξη του status του παιδιού από νομικό αντικείμενο σε νομικό υποκείμενο¹⁹. Το παιδί αναγνωρίζεται

¹⁶ Π. Νάσκου-Περράκη σελ.251 στο «Μηχανισμοί Προστασίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: διεθνείς πράξεις θεωρία κ πρακτική» Εκδ. Αντ. Ν. Σάκουλα 2008

¹⁷ Τα πέντε άρθρα της Διακήρυξης της Γενεύης του 1924 ορίζουν το δικαίωμα του παιδιού να ζει σε κατάλληλες συνθήκες για τη φυσική και νοητική ανάπτυξη του (άρθρο 1), παροχή βοήθειας στα παιδιά που αντιμετωπίζουν δύσκολες καταστάσεις (άρθρο 2) και κοινωνικές αναταραχές όπου πρέπει να ενισχύονται και από άλλους πολίτες (άρθρο 3), η παιδική εργασία είναι κατακριτέα και τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από την εκμετάλλευση (άρθρο 4) και βοήθεια και εκπαίδευση από το συνάνθρωπο (άρθρο 5).

¹⁸ Τη Σύμβαση, η οποία αποτελεί θετικό δίκαιο για τα κράτη, έχουν επικυρώσει μέχρι σήμερα 193 κράτη του Ο.Η.Ε. εκτός δύο, οι Η.Π.Α και η Σομαλία.

¹⁹ «Τα Δικαιώματα του Παιδιού ως πρόκληση για κοινωνική δικαιοσύνη», Βασ. Πανατζής Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και Παν. Μανιάτης, Διδάσκων Π.Δ. 407/1980 Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Αθηνών.

πλέον από το διεθνές δίκαιο ως μια αυτοτελής οντότητα, ως μέλος της οικογένειας και της κοινωνίας στην οποία ζει²⁰. Η Σύμβαση που αποτελεί ένα από τα βασικά κείμενα διεθνούς προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου και στηριζόμενη στα λεγόμενα τρία “p” (participation, protection, provision)²¹ εγγυάται στο παιδί δικαιώματα ατομικά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά²² και δημιουργεί αντίστοιχες υποχρεώσεις.

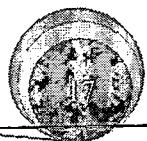
Η νομική προστασία του παιδιού αστόσο βασίζεται σε τέσσερις βασικές προϋποθέσεις²³, οι οποίες είναι αλληλοεξαρτώμενες και είναι επιτακτική ανάγκη να ισχύουν καθολικά ώστε να διασφαλίζεται η νομική προστασία των Δικαιωμάτων των Παιδιών. (Verhellen, 1995).

²⁰Article 5 CRC 1989 (Parental guidance): Governments should respect the rights and responsibilities of families to direct and guide their children so that, as they grow, they learn to use their rights properly. Helping children to understand their rights does not mean pushing them to make choices with consequences that they are too young to handle. Article 5 encourages parents to deal with rights issues "in a manner consistent with the evolving capacities of the child". The Convention does not take responsibility for children away from their parents and give more authority to governments. It does place on governments the responsibility to protect and assist families in fulfilling their essential role as nurturers of children.

²¹ Participation (συμμετοχή) αποτελεί το πιο «επαναστατικό μέρος» της Σύμβασης (Verhellen, 2006) καθώς στο παιδί αναγνωρίζονται αστικά δικαιώματα, Provision (πρόνοια) και Protection (προστασία).

²² «Η προστασία του παιδιού από σεξουαλική και οικονομική εκμετάλλευση σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και την Εθνική Νομοθεσία», Φ. Στεργιοπούλου, νομικός, Αθήνα, Μάρτιος 2004.

²³ Οι προϋποθέσεις αυτές είναι: 1. Όλοι έχουμε δικαιώματα, 2. Πρέπει να είμαστε ημερωμένοι για τα δικαιώματά μας, 3. Αν κρίνεται απαραίτητο, πρέπει να επιβάλλουμε τα δικαιώματά μας, 4. Πρέπει να υπάρχει μια κοινότητα που θα υπερασπίζεται τα δικαιώματά μας.

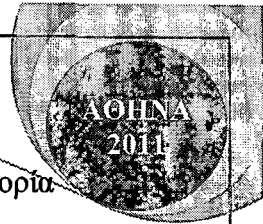
Το παιδί, ως ιδιαίτερα ευάλωτο, είναι σε διεθνές επίπεδο αντικείμενο- όργανο ευρύτατης σεξουαλικής και οικονομικής εκμετάλλευσης. Με γνώμονα αυτή δυστυχώς την πραγματικότητα το άρθρο 34 της Σύμβασης, με τίτλο «Προστασία από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Βία» επιβάλλει στα κράτη την υποχρέωση να προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης και σεξουαλικής βίας. Τα κράτη είναι υποχρεωμένα να πάρουν μέτρα σε εθνικό, διμερές και πολυμερές επίπεδο προκειμένου να εμποδίσουν:

- Την παρακίνηση ή τον εξαναγκασμό των παιδιών σε παράνομη σεξουαλική δραστηριότητα
- Την εκμετάλλευση των παιδιών για πορνεία ή για άλλες παράνομες σεξουαλικές δραστηριότητες και
- Την εκμετάλλευση των παιδιών για την παραγωγή θεαμάτων και υλικού πορνογραφικού χαρακτήρα.

Είναι χαρακτηριστική η κατάφορη παραβίαση κύριων ανθρωπίνων δικαιωμάτων του παιδιού, εξαιτίας της εμπορίας, της πορνείας και της πορνογραφίας, όπως είναι το δικαίωμα στη ζωή²⁴ (αρθρ. 6 ΣΔΠ), στην υγεία (αρθρ. 24 ΣΔΠ), στην ανάπτυξη (αρθρ. 18 ΣΔΠ). Παράλληλα θίγεται το «καλύτερο συμφέρον»- *best interest*²⁵- του παιδιού που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της Σύμβασης (Campbell 1992).

²⁴ "Children, Right and the Law", P. Aliston, S. Parker, J. Seymour, Clarendon Press Oxford University Press 1992

²⁵ Article 3 CRC 1989 (Best interests of the child): The best interests of children must be the primary concern in making decisions that may affect them. All adults should do what is best for children. When adults make decisions, they should think about how their decisions will affect children. This particularly applies to budget, policy and law makers.

Στόχος του Π. Π. Δ. Π. 2002 (από δω και πέρα Πρωτόκολλο) ενάντια στην εμπορία παιδιών στην παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία είναι αφενός να συμπληρώσει τη Σ. Δ. Π στα άρθρα 1, 11, 21, 19, 32, 33, 34 και 35 και αφετέρου να παρέχει στα κράτη τα νομικά εργαλεία που χρειάζονται για την ποινικοποίηση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων των παιδιών που αφορούν στην εμπορία παιδιών,

στην παιδική πορνεία και πορνογραφία ορίζοντας τις εν λόγω παραβιάσεις και προωθώντας παράλληλα ένα πλαίσιο για την ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας²⁶ (αστυνομικής και δικαστικής) σε αυτούς τους τομείς και κυρίως στο πεδίο της προσαγωγής των δραστών τέτοιων εγκλημάτων.

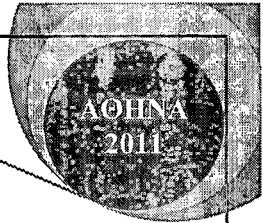
Το Προαιρετικό Πρωτόκολλο για το Εμπόριο Παιδιών, την Παιδική Πορνεία και την Παιδική Πορνογραφία (Optional Protocol on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography) περιλαμβάνει ένα Προοίμιο και 17 άρθρα. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι στο Προοίμιο γίνεται μια πρώτη μνεία:

1. Στο ολοένα αυξανόμενο “trafficking” και “sex tourism” που αφορά τα παιδιά.
2. Δίνεται έμφαση στο παιδί-κορίτσι που αντιμετωπίζει κινδύνους σε μεγαλύτερη έκταση σχετικά με τη σεξουαλική εκμετάλλευση.
3. Επίσης αναφέρει ότι θα πρέπει να γίνει μια ολιστική προσέγγιση των παραγόντων όπως είναι η φτώχεια, η υπανάπτυξη, οι ένοπλες συγκρούσεις κ.α. που επηρεάζουν αρνητικά την εξάλειψη των φαινομένων.
4. Γίνεται αναφορά στο ίντερνέτ και την πορνογραφία.
5. Τέλος, γίνεται και μια αναφορά στο Πρόγραμμα Δράσης για την

καταπολέμηση της παιδικής πορνείας, πορνογραφίας και εμπορίας παιδιών, της Στοκχόλμης, όπου πραγματοποιήθηκε το 2006 το Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο.

²⁶ Άρθρα 4 ως 11 Π.Π.Δ.Π. 2002 .

Στο Άρθρο 2²⁷ :

(α) «..Εμπορία παιδιών ορίζεται κάθε πράξη ή συναλλαγή κατά την οποία ένα παιδί μεταβιβάζεται από ένα πρόσωπο ή ομάδα προσώπων σε άλλο πρόσωπο έναντι αμοιβής ή οποιουδήποτε άλλου τιμήματος,

(β) Παιδική πορνεία ορίζεται η χρησιμοποίηση παιδιού σε σεξουαλικές δραστηριότητες έναντι αμοιβής ή οποιουδήποτε άλλου τιμήματος,

(γ) Παιδική πορνογραφία ορίζεται κάθε αναπαράσταση με οποιαδήποτε μέσο ,της συμμετοχής παιδιού σε πραγματικές ή εικονικές σεξουαλικές δραστηριότητες ή οποιαδήποτε προβολή των γεννητικών οργάνων παιδιού πρωταρχικά για σεξουαλικούς σκοπούς».

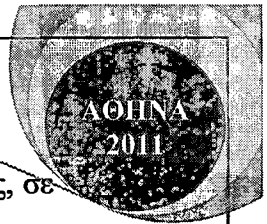
Το πρωτόκολλο προβλέπει ότι τα κράτη-μέρη:

1. θα πρέπει να απαγορεύσουν την παιδική πορνεία, παιδική πορνογραφία και την εμπορία παιδιών-ο ορισμός των οποίων περιγράφεται στο αρθ.2-

2. θα καλύψουν στο ποινικό τους δίκαιο και θα λάβουν μέτρα για επέκταση της δικαιοδοσίας τους (είτε τα εγκλήματα τελούνται στην επικράτεια τους ,είτε σε πλοίο είτε σε αεροπλάνο) σε μια σειρά από εγκληματικές πράξεις που περιγράφονται στο άρθρο 3 και αφορούν τη γενετήσια εκμετάλλευση παιδιού , τη μεταφορά οργάνων παιδιού έναντι κέρδους ,παράνομη υιοθεσία την παιδική πορνεία και τέλος την παραγωγή , διάθεση , εισαγωγή ,εξαγωγή, προσφορά ,πώληση και κατοχή για τους ανωτέρους σκοπούς παιδικής πορνογραφίας.

3. θα προάγουν τη μεταξύ τους συνεργασία για τη δίωξη και τιμωρία των εγκληματιών (αρθρ. 9)

²⁷ Βλ. Παραρτήματα 1.

4. θα λάβουν μέτρα για την έκδοση των εγκληματιών παρέχοντας διευκολύνσεις, σε έρευνες ,ποινικές διαδικασίες και διαδικασίες έκδοσης (αρθρ. 6)

5. Τέλος βάση του αρθ.14 κάθε κράτος-μέλος θα πρέπει να καταθέτει στην Επιτροπή Δικαιωμάτων του Παιδιού –βάση του αρθ.44 της ΣΔΠ εκθέσεις και

συμπληρωματικές εξηγήσεις όποτε αυτό ζητηθεί από την Επιτροπή σχετικά με την πορεία της εφαρμογής των διατάξεων που ορίζει το Πρωτόκολλο. Έχοντας το δικαίωμα για διεθνή συνεργασία (άρθρο 45), η Επιτροπή συμβουλευεται συστηματικά τη UNICEF, καθώς και άλλους εθνικούς ή διεθνείς ΜΚΟ, κατά την εξέταση των εκθέσεων των κρατών μερών. Στη συνέχεια, σχολιάζει τις εκθέσεις αυτές και απευθύνει συστάσεις στα Κράτη υπό τη μορφή «συμπερασματικών παρατηρήσεων». Τέλος, κάθε δύο χρόνια έχει την υποχρέωση να υποβάλλει στη ΓΣ εκθέσεις για τις δραστηριότητές της (άρθρο 44.5).

Κεφάλαιο 2^ο

A. Νέες προκλήσεις σχετικά με τις σύγχρονες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

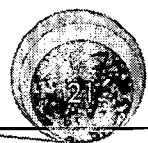
➤ **Ανάπτυξη δύο αλληλένδετων στοιχείων “sex tourism” και “trafficking Vs. Smuggling”.**

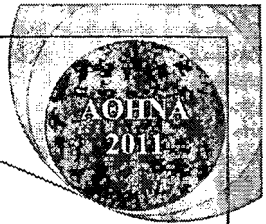
Κατηγορίες της βίας βάση των Η. Ε²⁸. είναι :

1. Σεξουαλική εκμετάλλευση²⁹,

²⁸ UN Study on Violence against Children.

²⁹ UNICEF 2007, www.unicef.org/media_40002

2. Απαγωγή,
3. “Trafficking” in persons,
4. Εμπορία παιδιών,
5. Σεξουαλική δουλεία,

“Sex tourism”

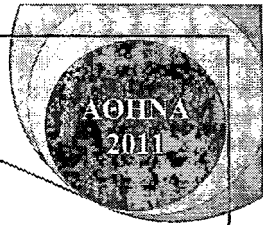
Μέσα σε αυτά τα 8 χρόνια από τη θέση σε ισχύ του πρόσθετου πρωτοκόλλου παρατηρούμε ότι παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται είναι γεγονός ότι η ανάπτυξη του λεγόμενου «σεξοτουρισμού», όπου σύμφωνα με τον Muntarbhorn³⁰, τον Πρώτο Ειδικό Εισηγητή για θέματα σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία, “sex tourism has spread its illicit wings wide...”, σε περιοχές όπου δεν απαγορεύεται δια νόμου και υπάρχει ανέχεια ως προς στην σεξουαλική επαφή ενηλίκων με παιδιά η είναι ραγδαία. Οι περιοχές που συνήθως πλήττονται από τέτοιου είδους φαινόμενα είναι τα πιο υποβαθμισμένα σημεία του πλανήτη όπου τα παιδιά έρχονται σε δεύτερη μοίρα και οι εγκληματίες δεν έχουν το φόβο να συλληφθούν και να καταδικαστούν.

Χαρακτηριστική παρόλα αυτά είναι η υπόθεση ενός Αυστραλού το 2006 του οποίου του ασκήθηκε ποινική δίωξη, στα πλαίσια της έξω-δικαστικής δικαιοδοσίας, γιατί την περίοδο που βρισκόταν στην Ταϊλάνδη είχε σεξουαλικές σχέσεις με ένα παιδί 16 και το οποίο απαγορεύεται ακόμα και αν το θύμα δεν είναι Αυστραλός υπήκοος- το Αρθρ. 4(2)α του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου για την παιδική πορνεία, παιδική

πορνογραφία και εμπορία παιδιών που αφορά στην λήψη από το κράτος τα μέτρα που είναι απαραίτητα για τη δικαιοδοσία του επί των εγκλημάτων όταν ο φερόμενος ως δράστης είναι υπήκοος του εν λόγω κράτους.

³⁰ Commission on the Rights of Children Res/1990/68 και UN Doc. E/CN.4/1994/84

“Trafficking”³¹ Vs. Smuggling”³²

Το “trafficking” είναι έγκλημα κατά της ανθρωπότητας και έγκλημα κατά του ατόμου σε αντιδιαστολή με το “smuggling” (Experts Group on Trafficking in Human Beings 2004), το οποίο αποτελεί έγκλημα κατά του κράτους, καθώς αφορά στη διευκόλυνση

για οικονομικούς λόγους, από ομάδες του οργανωμένου διεθνούς εγκλήματος, της παράνομης εισόδου ατόμων (παράνομη μετανάστευση)³³.

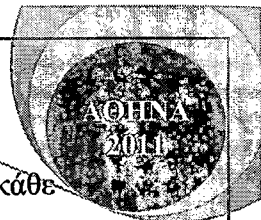
Παρότι οι ορισμοί που δίνονται από τον Ο.Η.Ε για τα εν λόγω εγκλήματα διαφέρουν ουσιαστικά πολλοί μελετητές θεωρούν ότι τα όρια παραμένουν αρκετά δυσδιάκριτα (Gallagher 2001, Lee 2005).

Το “trafficking” ανθρώπων αποτελεί διεθνικό έγκλημα (Shelley 2009) το οποίο δεν μπορεί να καταπολεμηθεί χωρίς τη συνεργασία των χωρών κυρίως των γειτονικών και αυτών που αποτελούν τις χώρες αφετηρίας και τις χώρες προώθησης.

³¹ First, human trafficking has been conceptualized as a form of “slavery”, Bales 2005

³² “Human Trafficking”, edit. M. Lee, Willan publ., UK 2007

³³ Criminal networks which smuggle human beings for financial gain increasingly control the flow of migrants across borders. Due to more restrictive immigration policies in destination countries and improved technology to monitor border crossings, willing illegal migrants rely increasingly on the help of organized people smugglers. People smuggling is not a homogenous criminal activity; the price of the trip, conditions of travel and status upon arrival can vary significantly. Trafficking is distinct from smuggling insofar as the traffic of human beings involves the exploitation of the migrant, often for purposes of forced labor and prostitution. People smuggling simply implies the procurement, for financial or material gain, of the illegal entry into a state of which the individual is neither a citizen nor a permanent resident.

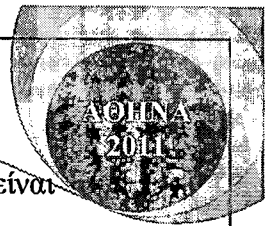
Στη περίπτωση που αφορά τα παιδιά “ a child victim of trafficking”³⁴ είναι κάθε παιδί κάτω των 18 ετών με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Έρευνες έχουν δείξει ότι το 79% των παιδιών που διακινούνται παράνομα από τη χώρα τους σε τρίτες χώρες αποτελούν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Το φαινόμενο της εμπορίας παιδιών περιλαμβάνει τη στρατολόγηση, τη μεταφορά και την τελική εκμετάλλευση των παιδιών για σεξουαλικούς σκοπούς. Τα παιδιά απομακρύνονται από το σπίτι τους και στρατολογούνται δια της βίας ή της εξαπάτησης ή ακόμα πωλούνται από τους γονείς τους στους εμπόρους. Τα παιδιά θύματα εμπορίας ταξιδεύουν και μεταφέρονται κρυμμένα υπό επικίνδυνες για την υγεία τους συνθήκες³⁵.

Τα παιδιά ωστόσο είναι υποκείμενα εμπορίας, και στο εσωτερικό των χωρών με σκοπό την καταναγκαστική εργασία, την πορνεία, τον αναγκαστικό γάμο, τη δουλειά στο σπίτι, την επαιτεία, τη στρατολόγηση σε ένοπλες ομάδες και πολλές άλλες μορφές εκμετάλλευσης.

Στατιστικά στοιχεία είναι πολύ δύσκολο να συγκεντρωθούν και συχνά είναι αναξιόπιστα. Τα παιδιά που είναι υποκείμενα εμπορίας για δουλειά στο σπίτι (“restavec” όπως ονομάζονται στη Αιτή), παραδείγματος χάρη, πολύ δύσκολα μπορούν να εντοπιστούν, λόγω του ιδιωτικού χώρου των κατοικιών, αλλά και γιατί μπορεί να μην υπάρχει νομικό πλαίσιο για αυτού του είδους την εργασία.

³⁴ UNICEF: “Child Protection Information Sheet”, Unite for Children 1946-2006.

³⁵ “Far too often, trafficked children are arrested and detained as illegal aliens, rather than recognized as the victims. The prosecution of criminals needs to be complemented with legislation tha focuses on protecting child victims.

Παιδιά που είναι υποκείμενα εμπορίας με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση, είναι επίσης πολύ δύσκολο να καταγραφούν, λόγω της μυστικότητας στη διάπραξη αυτού του εγκλήματος.

➤ **Καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης λόγω φυσικών**

καταστροφών όπως ο καταστροφικός σεισμός στη Αϊτή³⁶ το 2008, εμπόλεμα κράτη και κράτη υπό μεταβατικά καθεστώτα.

"They shot my father right in front of me. He was a shop-keeper. It was nine o'clock at night. They came to our house and told him they had orders to kill him because he allowed me to go to school. The Mujahedeen had already stopped me from going to school, but that was not enough. They then came and killed my father. I cannot describe what they did to me after killing my father."

A 15-year-old girl who was repeatedly raped by armed faction leaders in Kabul, Afghanistan, in 1994.

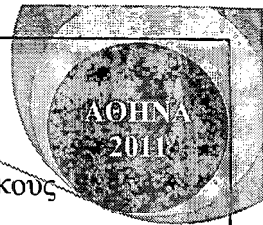
Είναι χαρακτηριστικό ότι η Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού³⁷ σε συνεργασία με τη Διεθνή Ομοσπονδία του Ερυθρού Σταυρού και των Κοινωνιών του Ερυθρού Σταυρού (*The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies*) δίνει ένα ορισμό σχετικά με τις καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης (*complex emergencies*) ή αλλιώς ανθρωπιστικές κρίσεις³⁸, όπου ορισμένες καταστροφές μπορούν να

³⁶ OHCHR Country Page-Haiti: www.ohchr.org/EN/Countries/LACRegion/Pages/HTIndex.aspx, 18-01-2010, Media Statement, "Special protection measures needed for Haiti's children-Committee on the Rights of the Child"-Committee on the Rights of the Child".

³⁷ "The ICRC mission is to protect the lives and dignity of victims of war and internal violence and to provide them with assistance [...]."

³⁸ J. Morrissey, Oxford University, 2009: "Tipping points in humanitarian crisis" : When discussing the general case of "humanitarian crises" one cannot help but find authoritative definitions hard to come by. The term is generally used to refer to an event in which the safety, security and/ or dignity of a

προκληθούν από πολλούς διαφορετικούς παραμέτρους ή συχνότερα από περίπλοκους συνδυασμούς τόσο φυσικών όσο και ανθρωπογενών αιτιών, όπως είναι οι σεισμοί, οι επιδημίες, οι πόλεμοι, η μετακίνηση πληθυσμών κτλ

Σε τέτοιες λοιπόν περιπτώσεις όπου μια χώρα, ή μια συγκεκριμένη περιοχή ή ακόμα

μια κοινωνία η οποία αντιμετωπίζει μια ανθρωπιστική κρίση λόγω εσωτερικών ή εξωτερικών παραγόντων, όπου υπάρχει μερική ή ολική κατάρρευση του νομικού, αστυνομικού και πολιτικού υπόβαθρου και εξ αιτίας αυτού ελλοχεύουν κίνδυνοι άμεσης και κατάφορης παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στα θύματα της πρώτης γραμμής είναι τα παιδιά³⁹.

Παιδιά που βρίσκονται εκτεθειμένα σε καταστάσεις όπως ο πόλεμος⁴⁰, τα «εκτοπισμένα» από τις εστίες τους παιδιά⁴¹, τα παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες, σύμφωνα με έρευνες της CRIN⁴², αποτελούν την πιο ευάλωτη ομάδα παιδιών που

recognized community or other large group of people is threatened. Beyond this thought is little that is concrete”.

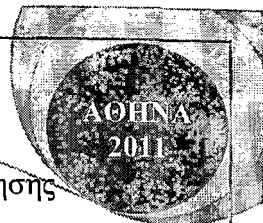
³⁹ Η UNICEF εκτιμά ότι πάνω από 1 δισεκατομμύριο παιδιά ζουν σε χώρες ή περιοχές που επηρεάζονται από ένοπλες συρράξεις. Από αυτά, περίπου 300 εκατομμύρια είναι κάτω των 5 ετών. Το 2006 υπολογίζεται ότι 18,1 εκατομμύρια παιδιά ανήκαν σε ξεριζωμένους πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων 5,8 εκατομμυρίων παιδιών προσφύγων και 8,8 εκατομμυρίων που είχαν εκτοπιστεί το εσωτερικό της ίδιας τους της χώρας.

⁴⁰ Γραφείο του ειδικού εισηγητή του γ. Γ. των Η.Ε. σε θέματα όπως η σεξουαλική βία ως όπλο πόλεμου, SC/Res/1612/2005/SC working group.

⁴¹ ICRC (2004) adapted “Inter-agency Guiding Principles on Unaccompanied and Separated Children, Geneva.

⁴² <http://www.crin.org/Law/find.asp>

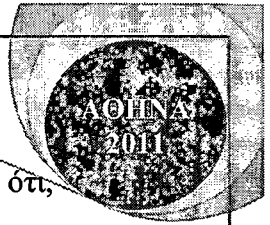
κινδυνεύει από όλες τις μορφές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης (όπως είναι η πορνεία, η πορνογραφία, το *trafficking*, η εμπορία οργάνων κ.α.)

Η «Διακήρυξη της Χιλιετίας» του 2000, καθορίζει ρητά την ανάγκη προστασίας των παιδιών από συρράξεις, βία, κακοποίηση και εκμετάλλευση. Όλες οι χώρες που υιοθέτησαν τη διακήρυξη αποφάσισαν:

- Να βεβαιωθούν ότι παρέχεται κάθε δυνατή βοήθεια και προστασία στα παιδιά και σε όλους τους πολίτες, που υποφέρουν από τις συνέπειες φυσικών καταστροφών, γενοκτονιών, ενόπλων συρράξεων και άλλων ανθρωπιστικών καταστροφών, ώστε να επανέλθουν σε μια φυσιολογική ζωή το συντομότερο δυνατό.
- Να ενθαρρύνουν την επικύρωση και την εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και τα Προαιρετικά της Πρωτόκολλα για τη συμμετοχή παιδιών σε Ένοπλες Συρράξεις και για την Εμπορία Παιδιών και την Παιδική Πορνεία και Πορνογραφία.

Η προστασία των παιδιών επηρεάζει όλους τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας, από τη μείωση της φτώχειας, την αύξηση του ποσοστού φοίτησης στο σχολείο, τον περιορισμό της ανισότητας των δύο φύλων και τη μείωση της παιδικής θνησιμότητας.

Οι συρράξεις και οι φυσικές καταστροφές αυξάνουν τις πιθανότητες των παιδιών και των γυναικών, να πέσουν θέματα κάθε μορφής βίας και εκμετάλλευσης. Αυτοί που έχουν βιώσει τη σεξουαλική βία, μπορεί να προσβληθούν από σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα όπως το AIDS, να έχουν ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες, μπορεί να περιφρονηθούν και να εγκαταλειφθούν από τις οικογένειες και τις κοινότητές

τους. Στη Δημοκρατία του Κονγκό για παράδειγμα, μια πρόσφατη έρευνα έδειξε ότι, τα παιδιά που γεννήθηκαν από γυναίκες που βιάστηκαν, συχνά παραμελούνται και υφίστανται διακρίσεις, επειδή τα ταυτίζουν με το δράστη του εγκλήματος.

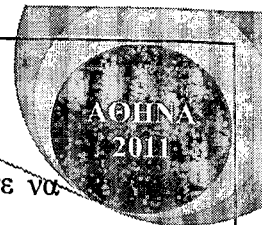
Το ζήτημα των παιδιών στις ένοπλες συρράξεις αντιμετωπίζεται με μεγάλη προσοχή

στη διεθνή ατζέντα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Περιλαμβάνονται όχι μόνο τα παιδιά που φέρουν όπλα, αλλά και τα παιδιά που είναι μάγειροι ή αχθοφόροι, τα παιδιά που χρησιμοποιούνται σεξουαλικά, αλλά και τα παιδιά που ωθούνται σε αναγκαστικό γάμο.

Ο Ο.Η.Ε. εκτιμά, ότι ο αριθμός των παιδιών που ανήκουν σε ένοπλες ομάδες είναι πάνω από 250.000. Με το ψήφισμα 1539 του 2004 το Συμβούλιο Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. κάλεσε το Γενικό Γραμματέα να αναπτύξει ένα μηχανισμό επιτήρησης και καταγραφής, που θα εστιάζει σε 6 βασικές παραβιάσεις των δικαιωμάτων των παιδιών:

- θανάτους ή ακρωτηριασμούς,
- στρατολόγηση σε ένοπλες ομάδες,
- επιθέσεις σε σχολεία ή νοσοκομεία,
- βιασμούς ή άλλες σεξουαλικά καταδικαστέες πράξεις,
- απαγωγές και
- άρνηση πρόσβασης σε ανθρωπιστική βοήθεια

Το 2005, με το ψήφισμα 1612, δημιουργήθηκε ένας ακόμα μηχανισμός για τη συστηματική συγκέντρωση συγκεκριμένων και αξιόπιστων πληροφοριών, σχετικά με πράξεις βίας που διαπράχθηκαν εναντίον παιδιών σε περιόδους πολεμικών συγκρούσεων. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να

επιβεβαιώσουν τη συμμόρφωση με τη διεθνή και την εθνική νομοθεσία, ώστε να προστατεύσουν τα παιδιά σε ένοπλες συρράξεις.

Δυστυχώς όμως ακόμα και σε αυτές τις δύσκολές καταστάσεις δε παύει η σεξουαλική εκμετάλλευση⁴³ και κακοποίηση των παιδιών να γίνεται και από άντρες των ειρηνευτικών αποστολών⁴⁴ και του προσωπικού των ανθρωπιστικών αποστολών⁴⁵.

Β. Δράσεις στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών:

«Εκτιμώντας ότι τα παιδιά αποτελούν ένα από τα πιο ευαίσθητα τμήματα του πληθυσμού, με ειδικές ανάγκες οι οποίες πρέπει να ικανοποιηθούν και να κατοχυρωθούν»⁴⁶, η προαγωγή των δικαιωμάτων τους και η προστασία τους από τις σύγχρονες μορφές βίας, εκμετάλλευσης και της εγκληματικής δράσης σε βάρος τους είναι ένα σημαντικό ζήτημα που μας αφορά όλους. Ήδη από τη θέση σε ισχύ της Σύμβασης Δ.Π 1989 η Διεθνής Κοινότητα δραστηριοποιήθηκε έντονα σε σχέση με

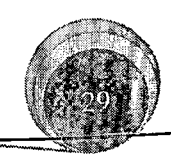
⁴³ "When mum asked me to go to the stream to wash plates, a peacekeeper asked me to take my clothes off so that he can take a picture. When I asked him to give me money he told me, no money for children only biscuits." , Refugee child quoted in UNHCR/ SCUK (2002) Sexual Violence & Exploitation, The Experience of Refugee Children in Liberia, Guinea and Sierra Leone

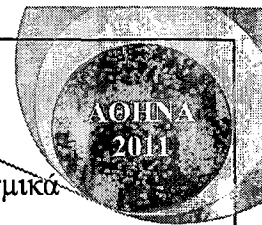
⁴⁴ "Protecting Children from Sexual Exploitation & Sexual Violence in Disaster & Emergency Situations, S. Delaney, ECPAT International, March 2006

⁴⁵ "It's difficult to escape of those (NGO) people; they use the food as bait to get to sex with them",

Refugee child quoted in UNHCR/ SCUK (2002) Sexual Violence & Exploitation, The Experience of Refugee Children in Liberia, Guinea and Sierra Leone

⁴⁶ Ευρωπαϊκή Χάρτα των Δικαιωμάτων του Παιδιού (παράγραφος Γ) 1992/ ΕΕ C 241, 21.9.1998, βλ. σελ.1126-1137 στο «Διεθνής Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου», Στ. Περράκη ,Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα 2000.

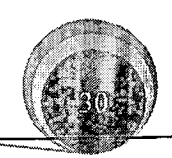
την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού. Στο πλαίσιο του Ο.Η.Ε αρκετά θεσμικά όργανα έχουν επιφορτιστεί με την επίβλεψη και την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού που είναι θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

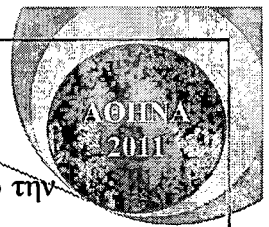
Αρκετά άλλα όργανα των Η.Ε. ενισχύουν τη διεθνή νομική προστασία για τα παιδιά, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης Αρ. 182 του Δ.Ο.Ε.(1999) σχετικά με τις Χειρότερες Μορφές Παιδικής Εργασίας, η οποία αναφέρει την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία ως τις χειρότερες μορφές παιδικής εργασίας και του συμπληρωματικού Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για την εμπορία ανθρώπων (trafficking), γνωστού ως και Πρωτόκολλο του Παλέρμο (2000), το οποίο δηλώνει ξεκάθαρα ότι κανένα άτομο κάτω των 18 ετών δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συναινεί στην εμπορία του για οποιοδήποτε λόγο.

➤ Το Συμβούλιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είναι ένα διακυβερνητικό όργανο εντός του συστήματος του ΟΗΕ που αποτελείται από 47 μέλη που είναι υπεύθυνα για την ενίσχυση της προώθησης και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο. Το Συμβούλιο δημιουργήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 15 Μαρτίου 2006 με κύριο σκοπό την αντιμετώπιση καταστάσεων παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να κάνει συστάσεις για αυτά.

Ένα χρόνο μετά τη διεξαγωγή της πρώτης συνεδρίασης, στις 18 Ιουνίου 2007, το Συμβούλιο ενέκρινε «δέσμη μέτρων για οικοδόμηση θεσμών» που παρέχουν στοιχεία για να την καθοδηγήσει στις μελλοντικές εργασίες της. Μεταξύ των

στοιχείων είναι η νέα Παγκόσμια Περιοδική Αναφορά⁴⁷ που δημιουργήθηκε από την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 15 Μαρτίου 2006 με το ψήφισμα 60/251 και είναι ένας μηχανισμός ο οποίος θα αξιολογήσει την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα 192 κράτη μέλη του ΟΗΕ. Άλλα χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν μια νέα συμβουλευτική επιτροπή, η οποία λειτουργεί ως «think tank» του Συμβουλίου και σημαντική είναι η συμβολή του Ειδικού Εισηγητή για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

➤ **Η Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού και ο Ειδικός Εισηγητής για την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία.**

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων του Παιδιού με την απόφασή της, 1990/68, έχει ορίσει ένα Ειδικό Εισηγητή για την παιδική πορνεία, την παιδική πορνογραφία και την εμπορία παιδιών ώστε να μπορεί να ενημερώνεται άμεσα για τις νέες μορφές και μεθόδους που μπορεί να αναδυθούν αναφορικά με τα εγκλήματα που περιγράφονται στο Πρόσθετο Πρωτόκολλο.

Χαρακτηριστική είναι η Δράση του οργάνου αυτού α στο πεδίο καθώς αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στην συλλογή πληροφοριών, στην καταγραφή μαρτυριών, στην εξέταση υποθέσεων που αφορούν στη συνεργασία των κρατών για την καταπολέμηση βάση της επιτόπιας επίσκεψης που πραγματοποιούν σε χώρες που έχουν σημειωθεί κρούσματα σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης.

⁴⁷ The Universal Periodic Review "has great potential to promote and protect human rights in the darkest corners of the world." – Ban Ki-moon, UN Secretary-General

Με χρονολογική σειρά ο πρώτος Ειδικός Εισηγητής ήταν ο V. Muntarborn (1991-1994), Ο. Calcetas- Santos (1994-2001) και μέχρι σήμερα είναι ο J. M. Petit (2001-2011).

➤ UNICEF, ILO

“When clients came to the brothel, we tried to lock the doors or hide”

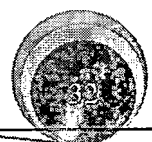
Rumila, 12 years old from Kyrgyzstan

UNICEF, series of victims’ experiences.

Το 2008, η UNICEF υιοθέτησε μια νέα στρατηγική για την προστασία του παιδιού, η οποία περιγράφει λεπτομερώς τα απαραίτητα συστατικά στοιχεία ενός προστατευτικού περιβάλλοντος. Προτρέπει για συστηματική προσέγγιση και προσπάθεια, ώστε να μεταβληθούν οι κοινωνικές συμπεριφορές, οι συνήθειες και οι πρακτικές που επιτρέπουν την παραβίαση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Η νέα αυτή στρατηγική στηρίζεται στο εκτεταμένο πλαίσιο για την προστασία του παιδιού το οποίο ισχύει διεθνώς και στις σχετικές υποδείξεις της «Μελέτης για τη Βία Ενάντια στα Παιδιά» του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. Δίδει έμφαση στην υποχρέωση λογοδοσίας των κυβερνήσεων για την καθιέρωση του καλύτερου δυνατού συστήματος προστασίας των παιδιών, ανεξαρτήτως ηλικίας, εθνικότητας, θρησκείας και ικανότητας.

Μέσω των αναφορών της UNICEF γίνονται αντιληπτές και άλλες μορφές βίας και εκμετάλλευσης όπως είναι οι παιδικοί γάμοι και ο ακρωτηριασμός των γεννητικών οργάνων των κοριτσιών.

Πάνω από το ένα τρίτο των νέων γυναικών ηλικίας 20-24 ετών στις αναπτυσσόμενες χώρες ανέφεραν ότι παντρεύτηκαν ή ότι συζούσαν από τα 18 τους χρόνια. Η αναλογία είναι μεγαλύτερη στη Νότια Ασία (46%) και στην Υποσαχάρια Αφρική (39%). Στις έξι χώρες όπου οι παιδικοί γάμοι είναι πιο διαδεδομένοι, πάνω από το 60% των γυναικών ηλικίας 20-24 ετών παντρεύτηκαν ενώ ήταν ακόμη παιδιά. Τα φτωχότερα κορίτσια είναι πολύ πιθανότερο να παντρευτούν ενώ είναι ακόμη παιδιά σε σχέση με τα πλουσιότερα.

Παγκόσμια, πάνω από 64 εκατομμύρια γυναίκες 20-24 ετών παντρεύτηκαν πριν τα 18:

- 32.600.000 στη Νότια Ασία
- 7.800.000 στη Δυτική & Κεντρική Αφρική
- 6.500.000 στην Ανατολική & Νότια Αφρική
- 6.300.000 στη Λατινική Αμερική & Καραϊβική
- 5.600.000 στην Ανατολική Ασία & Ειρηνικό (εκτός Κίνας)
- 3.500.000 στη Μέση Ανατολή & Βόρεια Αφρική
- 2.200.000 στην Κεντρική Ανατολική Ευρώπη και Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών

Ο ακρωτηριασμός ή αποκοπή των γυναικείων γεννητικών οργάνων είναι μία μορφή βίας εναντίον των κοριτσιών και των γυναικών πάνω από 70 εκατομμύρια κορίτσια και γυναίκες 15-49 ετών, σε 28 χώρες της Αφρικής και στην Υεμένη έχουν υποστεί ακρωτηριασμό ή αποκοπή των γεννητικών οργάνων. Απειλεί τη σωματική και ψυχική τους ακεραιότητα και παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

Η πρακτική αυτή εφαρμόζεται στηριζόμενη στη δοξασία ότι θα διασφαλίσει την ικανότητα γάμου σε κορίτσια και γυναίκες, την αγνότητα, την ομορφιά ή και την οικογενειακή τιμή. Διατηρείται από κοινωνικές συμβάσεις, οι οποίες είναι τόσο ισχυρές, ώστε ακόμη και όταν οι οικογένειες έχουν επίγνωση του πόνου που μπορούν να επιφέρουν, είναι πρόθυμες να υποβάλουν τις κόρες τους σε αυτή την πρακτική. Αν δε συμμορφωθούν με αυτήν την υποχρέωση, θα προκαλέσουν στις κόρες τους αλλά και σε όλη την οικογένεια μεγαλύτερο κακό, εξαιτίας της ντροπής και του κοινωνικού αποκλεισμού.

ΜΕΡΟΣ Β: Επιπτώσεις σε Εθνικό Επίπεδο

Κεφάλαιο 1^ο

Α. ΕΕ/ΕΚ και ΣτΕ. και χώρες μέλη- “Trafficking”, οικονομική και σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών. Καταπολέμηση του φαινομένου και συνεργασία των χωρών. Αστυνομική και δικαστική συνεργασία. Interpol-Europol.

Η εμπορία ανθρώπων όποιος και αν είναι ο λόγος – σεξουαλική εκμετάλλευση ή παράνομη εργασία- αποτελεί θεμελιώδη παράβαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Η Ε.Ε. και το ΣτΕ⁴⁸, αναφέρουν ότι επειδή η εμπορία ανθρώπων αφορά ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως είναι οι γυναίκες και τα παιδιά, καθόρισαν τη δράση τους με στόχους την προστασία και την καταπολέμηση των εγκληματικών φαινομένων εις βάρος τους. Σημαντική πάντως είναι η κατεύθυνση των δράσεων τους

⁴⁸ Βλ. Παράρτημα 2

στην ενίσχυση και της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των αστυνομικών και δικαστικών αρχών των κρατών μελών.

Στα πλαίσια της Ε.Ε. πιο συγκεκριμένα, έχουν θεσπιστεί από τα αρμόδια όργανα, ένα κοινό πλαίσιο για ορισμένα θέματα όπως το αξιόποιο και οι κυρώσεις ή οι

επιβαρυντικές περιστάσεις κατά την εμπορία ανθρώπων. Η δράση της Ένωσης οδηγεί σε ένα πλαίσιο προστασίας κατά της βίας, του σεξουαλικού τουρισμού και της παιδικής πορνογραφίας⁴⁹.

Στα πλαίσια του χώρου Ελευθερίας, Δικαιοσύνης και Ασφάλειας⁵⁰, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναλάβει δράση ώστε μέσω διαφόρων ευρωπαϊκών προγραμμάτων να βοηθήσει στην καταπολέμηση της βίας κατά των παιδιών, των νέων και των γυναικών μέσα από τα προγράμματα Daphne.

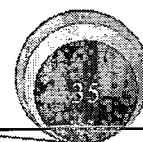
Στις 4 Ιουλίου του 2006, η Επιτροπή εξέδωσε μια ανακοίνωση η οποία αποτελεί ένα πρώτο βήμα για την ανάπτυξη μιας εκτεταμένης ευρωπαϊκής στρατηγικής για την προστασία του παιδιού.

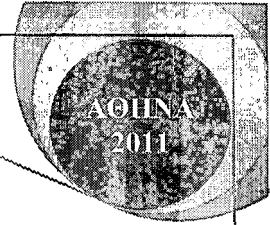
Το πρόγραμμα Daphne, ξεκίνησε στις αρχές του 1997 και έχει υποστηρίξει ΜΚΟ, δημόσιους φορείς και ερευνητικά ιδρύματα στην υλοποίηση υπερεθνικών «έργων Daphne» σε όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Daphne I

⁴⁹ "The Council of the European Union Framework Decision of 22 December 2003 on the sexual exploitation of children and child pornography"

⁵⁰ Όπως αυτό αναφέρεται στην εξωτερική διάσταση του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.

Daphne II

Daphne III

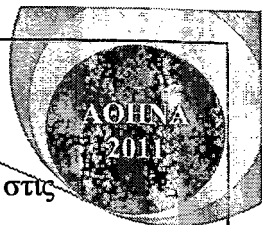
Οι Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις έχουν βρεθεί στο επίκεντρο της νομικής μεταρρύθμισης και οι προσπάθειες επιβολής της δικαιοσύνης ιδιαίτερα στη διασυνοριακή

συνεργασία των αστυνομικών σωμάτων των επιμέρους χωρών μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών αλλά και προσωπικού, καθώς και όργανα όπως η Europol, χρησιμοποιούν τις εμπειρίες αυτές σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.

Στο πλαίσιο του ΣτΕ έχουν υιοθετηθεί Συμβάσεις όπως “Convention on Cybercrime” (2001), “Convention on Action Against Trafficking in Human Beings” (2005) και “Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse” (2007).

Η Interpol με τη σειρά της παρέχει ένα κεντρικό σημείο επαφής για την αστυνομία σε όλο τον κόσμο, επιτρέποντας στους ερευνητές να εργαστούν πιο αποτελεσματικά σε όλα τα επίπεδα-εθνικό-τοπικό-διεθνές. Χρησιμοποιώντας ένα ισχυρό τεχνολογικό εργαλείο, *International Child Sexual Exploitation image database (ICSE DB⁵¹)*, το οποίο επιτρέπει στους εξειδικευμένους συνεργάτες για να ανταλλάσσουν δεδομένα με συναδέλφους από ολόκληρο τον κόσμο. Το σύστημα, ICSE DB ξεκίνησε το Μάρτιο του 2009 ως διάδοχος του *Child Abuse Image Database (ICAID)*, το οποίο ήταν σε χρήση από το 2001, υποστηρίζεται από το G8 και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ICSE DB βασίζεται στην επιτυχία των ICAID ενώ παρέχει

⁵¹ Available through INTERPOL's secure global police communications system (I-247), the ICSE DB uses sophisticated image comparison software to make connections between victims and places.

διάφορα οφέλη, ιδίως προκειμένου να βοηθηθούν οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες στις χώρες μέλη να έχουν πρόσβαση στη βάση δεδομένων άμεσα και σε πραγματικό χρόνο.

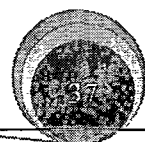
Επιχειρησιακά, η Interpol συντονίζει μεγάλης κλίμακας έρευνες που αφορούν πολλές χώρες μέλη και παρέχει εκπαίδευση, ανάλυση και τεχνικές συμβουλές. Ο Οργανισμός ενθαρρύνει επίσης τις χώρες να εκδίδουν ανακοινώσεις *-Interpol Green notices*, ώστε να προειδοποιείται η διεθνής κοινότητα αστυνόμευσης σε σοβαρές περιπτώσεις δραστηριών κατά ανήλικων.

Επιπλέον, η Interpol διαθέτει μια ενημερωμένη βάση δεδομένων που αφορά τα κράτη-μέλη και την περίληψη από αυτά των εφαρμοστέων νομικών κειμένων που καλύπτουν με σαφήνεια και κατηγοριοποιούν τα σεξουαλικά αδικήματα.

Έτσι έχουμε:

- Νόμιμη ηλικία για σεξουαλική ζωή και σύναψη γάμου.
- Βιασμός
- Μορφές σεξουαλικής κακοποίησης
- Παιδική πορνεία
- Παιδική πορνογραφία
- Διαδίκτυο
- Και έξω-εδαφική νομοθεσία- *Extra-territorial legislation*, για την καταπολέμηση των εγκλημάτων.

Οι περισσότερες χώρες της ΕΕ έχουν προσπαθήσει να ενισχύσουν την προστασία κατά της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης με νομικές διατάξεις. Η Αυστρία, η Δημοκρατία της Τσεχίας, η Δανία, η Φιλανδία, η Γαλλία, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Σλοβενία και η Σουηδία έχουν αναθεωρήσει τη νομοθεσία τους από

την άποψη της προστασίας. Για παράδειγμα, η Λιθουανία υιοθέτησε ένα Εθνικό Πρόγραμμα κατά της Εμπορικής Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης και Σεξουαλικής Κακοποίησης Παιδιών τον Ιανουάριο του 2000 και, τον Αύγουστο του 2001, ένα Προσάρτημα στο Λιθουανικό Νόμο περί των Βασικών Αρχών Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Μεταξύ άλλων, αυτό επιτρέπει στην Αρχή Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, αυτόνομα ή σε συνεργασία με την αστυνομία, να αποσπά ένα παιδί από τους γονείς ή κηδεμόνες του και να μεταβιβάσει την κηδεμονία του στο κράτος εάν θεωρείται ότι το παιδί κινδυνεύει.

Η αναθεώρηση και ενίσχυση των νόμων εστιάζει ολοένα και περισσότερο σε αυτούς που ενεργούν ως μεσάζοντες στη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιών. Στην Ισπανία, ο Ποινικός Κώδικας έχει ενημερωθεί ώστε να περιλαμβάνει τη σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων είτε υπάρχει εμπορικό κέρδος είτε όχι, και επίσης (Άρθρο 189.4) περιλαμβάνει το αδίκημα της «διαφθοράς ανηλίκων» και την αδράνεια εκ μέρους των κηδεμόνων του παιδιού εάν το παιδί προωθηθεί στην πορνεία ή σε διεφθαρμένες πράξεις. Η νομική μεταρρύθμιση στην Αυστρία το 2004 εισήγαγε διατάξεις που αφορούν αυτούς που «ενθαρρύνουν την εκπόρνευση ανηλίκων και τη συμμετοχή ανηλίκων στην παραγωγή πορνογραφικού υλικού». Η Εσθονία, η Λετονία, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Σλοβενία και η Σουηδία ορίζουν επίσης κυρώσεις για όσους θεωρούνται «μεσάζοντες» ανάμεσα στο παιδί και τον «πελάτη». Ο Γερμανικός Ποινικός Κώδικας έχει επεκταθεί ώστε να τιμωρεί την «επιβράβευση και έγκριση» της σεξουαλικής κακοποίησης, του σεξουαλικού εξαναγκασμού, του βιασμού και της διάδοσης παιδικής πορνογραφίας στο Διαδίκτυο.

Εύλογα, σε αρκετούς νέους νόμους και νομικές μεταρρυθμίσεις σε όλη την Ευρώπη γίνεται λόγος για τις νέες τεχνολογίες. Η παραγωγή και διανομή παιδικής πορνογραφίας, συμπεριλαμβανομένου και μέσω του Διαδικτύου,

απαγορεύεται σε όλα τα κράτη μέλη, ωστόσο δεν έχει ακόμη ποινικοποιηθεί σε όλα η «απλή κατοχή» παιδικής πορνογραφίας, είτε έχει φορτωθεί από το Διαδίκτυο είτε έχει αποκτηθεί με άλλον τρόπο. Το 2004, η Σουηδία κατάρτισε ένα νομοσχέδιο που ενίσχυσε σημαντικά τη νομοθεσία στον τομέα της παιδικής πορνογραφίας.

Αποτελεί πλέον ποινικό αδίκημα ο οποιοσδήποτε συσχετισμός με εικόνες παιδικής πορνογραφίας, συμπεριλαμβανομένης και της κατοχής. Επιπλέον, η νομοθεσία ισχύει για πολλά είδη μέσων, και συνεπώς και στο ηλεκτρονικό περιβάλλον. Απαγορεύεται επίσης η εισαγωγή και εξαγωγή παιδικής πορνογραφίας.

Η διαδικασία της νομικής μεταρρύθμισης έχει πάρει και άλλες, διαφορετικές κατευθύνσεις. Από το 1996, πολλές χώρες έχουν αναθεωρήσει τη νομοθεσία τους αναφορικά με το σεξουαλικό τουρισμό και τα αδικήματα που

διαπράττονται από τους πολίτες τους σε άλλες χώρες. Ο Ποινικός Κώδικας της Πορτογαλίας, για παράδειγμα, προβλέπει ποινές για κάθε άτομο που, όταν βρίσκεται στο εξωτερικό, εξαναγκάζει κάποιο παιδί κάτω των 16 ετών να ασκήσει πορνεία ή σημαντική σεξουαλική πράξη. Οι περισσότερες χώρες της Ευρώπης περιλαμβάνουν πλέον διατάξεις στη νομοθεσία τους οι οποίες ισχύουν εκτός επικράτειας και τους επιτρέπουν να καταδικάζουν πολίτες και ενίοτε μόνιμους κατοίκους για κακοποίηση και εκμετάλλευση που διαπράττονται σε τρίτη χώρα, ακόμη και όταν η χώρα αυτή δεν ποινικοποιεί τις πράξεις αυτές. Στην πράξη, ωστόσο, ελάχιστες τέτοιες περιπτώσεις εκδικάζονται.

Τα τελευταία χρόνια, κάποιες χώρες έχουν αναλάβει επίσης δράση ώστε να παγιώσουν νομικά την προστασία των παιδιών που έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση ή εκμετάλλευση και τα οποία είτε βρίσκονται σε σύγκρουση με το νόμο ή εμπλέκονται σε νομικές διαδικασίες. Η Γαλλία, για παράδειγμα, έχει τροποποιήσει τους νόμους της ώστε να αναγνωρίζει το παιδί ως θύμα, και παρέχει

υποστήριξη στα παιδιά αυτά. Από τον Ιανουάριο του 2002, ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας της Δημοκρατίας της Τσεχίας περιέχει ταχύτερες και απλοποιημένες ποινικές διαδικασίες που διευκολύνουν το παιδί-θύμα και μειώνουν τον κίνδυνο δευτερεύοντος κατατρεγμού. Πρόκειται για ένα σημαντικό τομέα νομικής μεταρρύθμισης καθώς, υπερβολικά συχνά, τα παιδιά που εκπορνεύονται, για

παράδειγμα, αντιμετωπίζονται ως εγκληματίες, ενώ αυτοί που προσπάθησαν να αγοράσουν σεξ από αυτά αφήνονται ελεύθεροι μετά από προειδοποίηση. Από αυτή την άποψη, η Σουηδία είναι μία από τις πρώτες χώρες που όχι μόνο έστρεψε την προσοχή της σε αυτούς που αγοράζουν σεξ από ανηλίκους, αλλά και εισήγαγε νομοθεσία και ενίσχυσε την επιβολή του Νόμου αναφορικά με τους άνδρες αυτούς, καθώς και στους προαγωγούς και μεσάζοντες που αντλούν κέρδη από τις εμπορικές συναλλαγές που αφορούν την εκπόρνευση του παιδιού.

Τέλος, τα τελευταία χρόνια αρκετές χώρες έχουν εισάγει νόμους αναφορικά με την εμπορία ανθρώπων για εργασία ή και σεξουαλική εκμετάλλευση. Ο γερμανικός Ποινικός Κώδικας, για παράδειγμα, περιέχει ειδικές διατάξεις για την προστασία των παιδιών από την εμπορία, και ο Ποινικός Κώδικας της Πορτογαλίας αναφέρει την εμπορία ανηλίκων ως εγκληματική πράξη, ανεξάρτητα από το εάν ο έμπορος ή το θύμα είναι από την Πορτογαλία. Πολύ λίγες χώρες, ωστόσο, έχουν τροποποιήσει ως τώρα τη νομοθεσία τους ώστε να καλύπτει επαρκώς την εμπορία παιδιών για σεξουαλική εκμετάλλευση, και σε υπερβολικά πολλές χώρες τα παιδιά που έχουν περάσει τα εθνικά σύνορα θεωρούνται ακόμη «λαθρομετανάστες» και όχι θύματα.

Είναι σαφές από αυτή τη σύντομη επισκόπηση των βασικών νομικών προβλέψεων που καλύπτουν τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση παιδιών σε κάποιες Ευρωπαϊκές χώρες, ότι υπάρχει ελάχιστη εναρμόνιση ή

συνέπεια στα νομικά πλαίσια που στοχεύουν στην προστασία των παιδιών της Ευρώπης από τη σεξουαλική βία⁵².

Β. Ποινικοποίηση της παιδικής πορνογραφίας σχετικά με την κατοχή και τη διακίνηση υλικού.

Το διαδίκτυο αποτελεί σήμερα αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας. Ο αριθμός των ιστοσελίδων έχει γνωρίσει τεράστια αύξηση τα τελευταία δέκα χρόνια. Σύμφωνα με πρόσφατες μετρήσεις υπολογίζεται ότι το 31,6% του πληθυσμού της Ευρώπης είναι χρήστες του διαδικτύου⁵³. Παράλληλα όμως έχουν αυξηθεί και τα κρούσματα πορνογραφίας ανηλίκων μέσω του διαδικτύου που το καθιστά μάλιστα των σύγχρονων κοινωνιών παγκοσμίως⁵⁴. Η δημοσίευση ιστοσελίδων με υλικό παιδικής πορνογραφίας θεωρείται σήμερα ως αδίκημα που τιμωρείται από το νόμο με ποινή φυλάκισης ακόμη και δέκα ετών σε μερικές ευρωπαϊκές χώρες.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Μάιο του 2007 σχετικά με τα εγκλήματα που διεξάγονται μέσω της χρήσης του διαδικτύου⁵⁵ και τη δυσκολία αντιμετώπισης αυτών, «η δράση για την επιβολή του νόμου εναντίον αυτών των ιστοτόπων είναι εξαιρετικά δυσχερείς δεδομένου ότι οι ιδιοκτήτες και οι διαχειριστές τους βρίσκονται συχνά σε χώρες διαφορετικές από τη χώρα-στόχο και συχνά εκτός της Ε.Ε. Οι ιστότοποι αυτοί μπορούν να μετατοπίζονται με μεγάλη ταχύτητα, εντός και εκτός εδαφικής επικράτειας της Ε.Ε., ενώ ο ορισμός του παράνομου σε αυτόν τον τομέα παρουσιάζει μεγάλες διαφορές μεταξύ των κρατών».

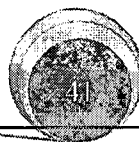
⁵² Οι περισσότερες πληροφορίες που περιέχονται στο κεφάλαιο αυτό προέρχονται από κυβερνητικές απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο REACT, ή στο ερωτηματολόγιο που αναπτύχθηκε για την αναφορά στη Μελέτη για τη Βία κατά των Παιδιών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Βλ.

αναφορές σε άλλα σημεία αυτών των σημειώσεων

⁵³ www.saferinternet.gr

⁵⁴ M. Heally, "Child Pornography: An international Perspective", U.S., 2004

⁵⁵ D. Muir, "Violence against Children in cyberspace: A contribution to the U.N. study on violence against children", 2005

Σήμερα η ζήτηση για πορνογραφικό υλικό ενηλίκων είναι τεράστια και τα στοιχεία κυρίως οικονομικά, το προφίλ των δραστών και των θυμάτων- από τις εκάστοτε μελέτες είναι αρκετά ανησυχητικά⁵⁶.

Αναλυτικότερα, το διαδίκτυο προσφέρει τις τεχνολογικές συνθήκες για την απαραίτητη κάλυψη στους δράστες⁵⁷ με τη δημιουργία *on-line* κοινοτήτων⁵⁸ μεταξύ των παιδόφιλων που ανταλλάσσουν τις «πορνογραφικές συλλογές» τους εν είδη γοήτρου και επιδεξιότητας⁵⁹. (Taylor & Quayle, 2003).

Εν τω μεταξύ παρατηρούμε ότι σε ορισμένες περιοχές του πλανήτη, όπως στην Ιαπωνία⁶⁰, δε θεωρείται αδίκημα η κατοχή πορνογραφικού υλικού ενηλίκων. Κατά αυτόν τον τρόπο η κατοχή πορνογραφικού υλικού συντηρεί και ενισχύει την αγορά της παιδικής πορνογραφίας, όπως υποστήριξε και Δικαστής McLachlin στην υπόθεση R. V. Sharpe⁶¹.

Μπορεί να μη συνδέεται άμεσα η κατοχή παιδικής πορνογραφίας με τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των ενηλίκων, ωστόσο είναι επιτακτική ανάγκη τα κράτη να την αποπαινωποιήσουν ώστε να περιοριστεί η ζήτηση σε τέτοιου είδους υλικό από τους επιδοξους αγοραστές.

⁵⁶ P. Ahlstrom, "Child pornography on the internet: Beyond all Tolerance. A growing problem demanding new counter measures", 2004.

⁵⁷ Το Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο "remail services" αποτελεί τεχνική δυνατότητα προώθησης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που συσκοτίζει τα ίχνη των δραστών που διακινούν πορνογραφικό υλικό.

⁵⁸ M. Lamb, "Cybersex: Research notes on the characteristics of the visitors to on-line chat rooms", 1998.

⁵⁹ C. Linehan, "Virtual pedophile communities", The Journal of Sexual Aggression

⁶⁰ <http://japan.usembassy.gov/e/p/tp-20080201-72.html>

⁶¹ www.lexum.unmontreal.ca/scs-scc/en/pub/2001.

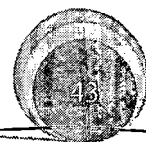
Κεφάλαιο 2^ο

Α. Ο ρόλος και η δράση των ΜΚΟ σχετικά με την εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία.

Οι ΜΚΟ τόσο σε περιφερειακό επίπεδο αλλά κυρίως σε οικουμενικό διαδραματίζουν σπουδαίο ρόλο και συνεχίζουν να εργάζονται δυναμικά στο πεδίο, μαζί με τα παιδιά και τους εφήβους, για την αναζήτηση νέων τρόπων προστασίας των παιδιών και πρόληψης από τη σεξουαλική βία και υποστήριξης αυτών που έχουν πέσει ήδη θύματά της.

Επιπλέον, η συμβολή των ΜΚΟ στην προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού είναι πολύ σημαντική. Συμμετέχουν σε διεθνείς διασκέψεις για τα παιδιά, δίνουν πληροφορίες σε αρμόδια όργανα, διεξάγουν έρευνες και δημοσιεύουν μελέτες για την κατάσταση των δικαιωμάτων του παιδιού σε διάφορες χώρες, ασκώντας πίεση στα κράτη για υιοθέτηση μέτρων αφορούν στην προστασία των παιδιών που υπόκεινται κάθε είδους κακοποίηση και σεξουαλική εκμετάλλευση. Με την ενεργή παρουσία και δράση τους λειτουργούν ως ένας επιπλέον μηχανισμός ελέγχου της εφαρμογής των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη στο πλαίσιο των συμφωνιών που υπογράφουν. Μέσω της διαρκούς ενημέρωσης της κοινής γνώμης για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά.

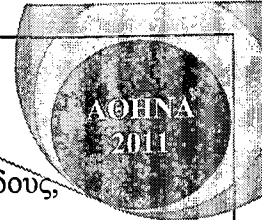
✚ ECPAT

Η ECPAT⁶² (Τερματισμός της Παιδικής Πορνείας στον Τουρισμό της Ασίας) είναι μια πολύ σημαντική ΜΚΟ, ένα διεθνές δίκτυο, που δραστηριοποιείται στο πεδίο από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Με το έργο της επιδιώκει να ενθαρρύνει την παγκόσμια κοινότητα να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά παντού απολαμβάνουν τα θεμελιώδη δικαιώματά τους σε ένα περιβάλλον ασφαλές από όλες τις μορφές της εμπορικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Η ECPAT ήταν η πρώτη που ζήτησε μια διεθνή συνάντηση, όπου εκατοντάδες κυβερνητικοί εκπρόσωποι, εκπρόσωποι οργανισμών των Ηνωμένων Εθνών, ακτιβιστές για τα δικαιώματα των παιδιών, ερευνητές και δημοσιογράφοι κατευθύνονταν στη Στοκχόλμη της Σουηδίας, για το πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο κατά της Εμπορικής Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών. Ομοίως, μια αποστολή παιδιών και εφήβων προετοιμαζόταν να συνεδριάσει και να παρουσιάσει τα συμπεράσματά της στους συνέδρους του Συνεδρίου της Στοκχόλμης. Χορηγοί του πρώτου Παγκόσμιου Συνεδρίου ήταν Κυβέρνηση της Σουηδίας, η οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά (UNICEF), η ΜΚΟ Ομάδα για τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και η ECPAT, μια παγκόσμια εκστρατεία κατά της παιδικής πορνείας που είχε ξεκινήσει στην Μπανγκόκ στα μέσα της δεκαετίας του '90.

⁶² Η ECPAT (Τερματισμός της Παιδικής Πορνείας στον Τουρισμό της Ασίας) ξεκίνησε από μια ομάδα εθελοντών που θέλησαν να επιστήσουν την προσοχή των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και αυτών που τους επηρεάζουν, συμπεριλαμβανομένης και της κοινής γνώμης, στην εκπόρνευση μικρών παιδιών στις χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας. Η αποστολή της ECPAT σύντομα επεκτάθηκε, καλύπτοντας τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών σε όλο τον κόσμο, και μετά το πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο, έγινε ένα παγκόσμιο δίκτυο ΜΚΟ που υλοποιεί προγράμματα σε πολλά διαφορετικά επίπεδα σε αυτό τον τομέα. Σε αναγνώριση του νέου της ρόλου η ECPAT διατήρησε το ακρωνύμιό της αλλά άλλαξε το όνομά της σε Τερματισμός της Παιδικής Πορνείας, Πορνογραφίας και Εμπορίας.

Καθώς η ECPAT ήταν η πρώτη που ζήτησε μια διεθνή συνάντηση αυτού του είδους, ο τίτλος του συνεδρίου ανατακλούσε το βασικό τομέα δραστηριότητας της οργάνωσης: την εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών.

Αυτή περιλαμβάνει την εκπόρνευση παιδιών, την εμπορία για σεξουαλικούς σκοπούς, την παραγωγή, πώληση, διανομή και χρήση παιδικής πορνογραφίας, και τον παιδικό

σεξουαλικό τουρισμό, ένα συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας όπου οι παιδεραστές ταξιδεύουν μόνι ή σε ομάδες, σε «πακέτα διακοπών», αναζητώντας παιδιά για σεξουαλικούς σκοπούς.

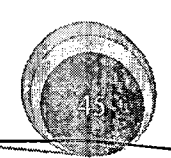
Οι σύνεδροι που βρέθηκαν στη Στοκχόλμη ξεκίνησαν να διοργανώνουν κάποιες πρώτες προσπάθειες στρατηγικής με τη μορφή της «Ατζέντας Δράσης της Στοκχόλμης», και τις υποστήριξαν με μια σαφή καταδίκη της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης και μια προγραμματική δήλωση: τη «Δήλωση της Στοκχόλμης» (1996).

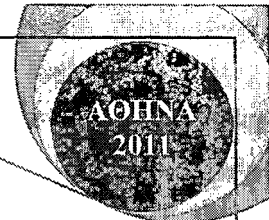
Ακολούθησαν το 2001 στη Γιοκοχάμα και το 2008 στο Ρίο το δεύτερο και το τρίτο αντίστοιχα Παγκόσμιο Συνέδριο όπου και θεωρείται σημαντική η συμβολή του για την συνεχή παρακολούθηση και τη δέσμευση-“renew the global commitment”- των κρατών για την καταπολέμηση των εγκλημάτων σε βάρος τω παιδιών.

Η «Διακήρυξη του Ρίο ντε Τζανέιρο» και η «Εκκλήση για Δράση για την Παρεμπόδιση και την Παύση της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και Εφήβων» του 2008, δεσμεύει τις κυβερνήσεις να θεσπίσουν μία δέσμη συγκεκριμένων και δεσμευτικών χρονικά στόχων, ώστε να εμποδίσουν και να σταματήσουν τη

σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και εφήβων και να προστατέψουν τα παιδιά-θύματα.

B. Ο ρόλος και η συμβολή των ΜΜΕ στην καταπολέμηση του φαινομένου-Μύθος ή πραγματικότητα:

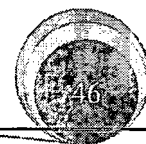
⚡ «Η Αλίκη στην Χώρα των Τεράτων»⁶³

Τα ΜΜΕ όπως αναφέρεται και στο αρθ.17 της Σύμβασης ΔΠ, με τίτλο «Πρόσβαση σε κατάλληλη πληροφόρηση», θα πρέπει να προάγουν τα δικαιώματα των παιδιών, να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με τα δικαιώματά τους και να ενημερώνουν για τις εθνικές και διεθνείς δράσεις που αναλαμβάνουν τα κράτη.

Παρόλα αυτά σε χώρες του Δυτικού Κόσμου όπως παρουσιάζεται στην έκθεση της ΜΚΟ “child right” (βλ. Ολλανδία) παρατηρείται μια αυξανόμενη τάση από το lobby των παιδεραστών- παιδόφιλων⁶⁴ όπου μέσω του τύπου προσπαθούν να επιχειρηματολογήσουν για το δικαίωμα των παιδιών στην ελεύθερη επιλογή και τον αυτοπροσδιορισμό.

⁶³ The Special Rapporteur chose to visit Belgium and the Netherlands following the high-profile arrest in Belgium in 1996 of a man allegedly responsible for the kidnap, rape and murder of several children. Subsequent allegations suggested that he acted as part of an organized international pedophilia ring. Ironically, the arrest and the massive media attention which went with it occurred just a few days prior to the opening of the World Congress on Commercial Sexual Exploitation of Children, held in Stockholm. Two years later, in 1998, attention was again focused on the region when a Predominantly European pedophile network called “Wonderland” operating over the Internet was uncovered by British-led police “Operation Cathedral”. Simultaneous police raids on 100 suspected members were carried out in several countries, including Belgium. One investigator reported that in order to gain membership of “Wonderland”, individuals had to demonstrate that they possessed at least 10,000 images of child pornography.

⁶⁴ «Παιδοφιλία: παραφιλία στην οποία τα παιδιά είναι το προτιμώμενο σεξουαλικό αντικείμενο. / Παραφιλία: μια προτίμηση για ασυνήθιστες σεξουαλικές πρακτικές.» (Λεξικό Webster , 1993)

Τα παιδιά πράγματι υφίστανται κακή μεταχείριση σ' αυτόν τον κόσμο. Κάποια σημαδεύονται εφ' όρου ζωής από μια εξαναγκασμένη σεξουαλική συνεύρεση στα νιάτα τους. Η «Αλίκη» προσπαθεί να επιβιώσει μέσα σε αυτό το νέο κίνημα των παιδόφιλων που ανθεί στην Ολλανδία και στηρίζεται συνειδητά και υποσυνείδητα από το νομικό πλαίσιο που αναφέρεται στο δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής και στο δικαίωμα της διαφορετικότητας και της σεξουαλικής ταυτότητας.

Η «ανοχής» - tolerance για την ύπαρξη δικτύων παιδόφιλων που πολλές φορές προτιμούν να διατείνονται ότι η κατοχή παιδικού πορνογραφικού υλικού δεν τους καθιστά αυτόματα και δράστες υπογραμμίζεται και από το νόμο καθώς στην Ολλανδία δεν είναι παράνομη η κατοχή τέτοιου υλικού.

Αν αναλογιστεί κανείς ότι τα ΜΜΕ, οι διαφημιστικές εταιρίες, οι εκδοτικοί οργανισμοί, τα περιοδικά προωθούν όχι μόνο εικόνες αλλά πολλές φορές και συγγραφείς που έχουν κατά καιρούς ασχοληθεί με τη σεξουαλική φύση των παιδιών και πως αυτή αντιλαμβάνεται από τους ενήλικους .

Χαρακτηριστικό δείγμα αποτελεί το μυθιστόρημα του Ναμπόκοφ «Λολίτα», το οποίο έχει μεταφραστεί σε όλες τις γλώσσες του κόσμου και έχει κάνει απειράριθμες εκδόσεις από την ημέρα της έκδοσής του. Ακόμα και το αγαπητό από τα παιδιά παραμύθι του Louis Carol, «Η Αλίκη στη χώρα των θαυμάτων» θεωρείται από τους μελετητές ότι προδίδει την παιδόφιλη- ας μου επιτραπεί η έκφραση- προσέγγιση του ίδιου της του συγγραφέα.

Επίλογος-Συμπεράσματα : Σκέψεις για το Μέλλον.

Μέσα από αυτή την πρώτη προσέγγιση με το υλικό που συνέλεξα, τη βιβλιογραφία και το διαδίκτυο, παρατήρησα την ολοένα αυξανόμενη ζήτηση της Δύσης σε παιδικό

πορνογραφικό υλικό, πράγμα που υποδηλώνει ότι η αγορά συνεχώς αυξάνεται και με αυτόν τον τρόπο προωθείται η εκμετάλλευση σεξουαλική και οικονομική σε βάρος των παιδιών.

Η βασική διαφορά ανάμεσα στη σεξουαλική κακοποίηση και τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών γενικά θεωρείται ότι είναι η εμπορική συναλλαγή/ κίνητρο. Τα άτομα που υποβάλλουν παιδιά σε σεξουαλική κακοποίηση συνήθως δεν έχουν οικονομικό όφελος από αυτή τους την πράξη. Συχνά είναι γνωστοί του παιδιού – για παράδειγμα, οι συγγενείς εκτός των γονέων συνθέτουν το μεγαλύτερο ποσοστό παιδεραστών στις πολιτείες της Βόρειας Αμερικής, παρότι και οι γονείς και οι θετοί γονείς περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτών που έχουν καταδικαστεί για παιδεραστία. Οι οικογενειακοί φίλοι και άλλα άτομα που έχουν δεσμούς με το παιδί και την οικογένεια είναι και αυτοί μεταξύ των συνηθέστερων δραστών σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών. Οι παιδεραστές κακοποιούν τα παιδιά για ευχαρίστηση ή για έλεγχο, αλλά σπάνια για κέρδος.

Τα άτομα που υποβάλλουν παιδιά σε σεξουαλική κακοποίηση για κέρδος είναι μια πολυποίκιλη ομάδα. Περιλαμβάνει προαγωγούς και ιδιοκτήτες πορνείων, μεσάζοντες, π.χ. αυτούς που εργάζονται στους τομείς της ψυχαγωγίας και του τουρισμού, υπάλληλους ξενοδοχείων, τουριστικούς πράκτορες ή ιδιοκτήτες μπαρ και εστιατορίων. Περιλαμβάνει επίσης αυτούς, και συχνά αυτές, που στρατολογούν απελπισμένους ή παραπλανημένους νέους στην πορνεία με την υπόσχεση εργασίας και μιας καλύτερης ζωής, και στη συνέχεια τους πωλούν ή τους εμπορεύονται ως σεξουαλικούς σκλάβους. Οι πελάτες που αγοράζουν σεξ από ανήλικους συχνά περιλαμβάνονται στην ομάδα αυτή, και παρότι δεν αποκομίζουν εμπορικό κέρδος, ωστόσο πραγματοποιούν μια εμπορική συναλλαγή. Έπειτα υπάρχουν οι οδηγοί ταξί, οι μεταφορείς, οι διεφθαρμένοι αστυνομικοί ή υπάλληλοι αρχών μετανάστευσης, και

ακόμη αυτοί που παράγουν ή παρέχουν πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα (π.χ. πλαστά ή κλεμμένα πιστοποιητικά γέννησης που «αποδεικνύουν» ότι ένα παιδί είναι μεγαλύτερο από όσο είναι πραγματικά). Από τη σεξουαλική εκμετάλλευση ενός παιδιού επωφελείται, με τον ένα τρόπο ή τον άλλο, μια πραγματική στρατιά ανθρώπων.

Είναι σαφές ότι η σεξουαλική κακοποίηση και η σεξουαλική εκμετάλλευση λειτουργούν με πολύ διαφορετικούς τρόπους και εμπεριέχουν διαφορετικά κίνητρα, τρόπους λειτουργίας και προφίλ. Η κατανόηση των διαφορών αυτών έχει βασική σημασία για την ανάληψη δράσης και την πρόληψη της κακοποίησης και της εκμετάλλευσης.

Τα τελευταία χρόνια έχουμε μάθει πολλά για τη σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση των παιδιών, και για τα προγράμματα και τις πρακτικές που βοηθούν στην εξασφάλιση ότι τα παιδιά απολαμβάνουν το δικαίωμά τους στην προστασία.

Υπάρχουν, ωστόσο, πολλά ακόμη να μάθουμε. Η δουλειά πρέπει να συνεχιστεί ώσπου κανένα παιδί να μην υφίσταται το φοβερό τραύμα της σεξουαλικής βίας, και θα πρέπει να βλέπουμε σοβαρά τη μετατροπή των υποσχέσεων όλης της διεθνούς κοινότητας σε δράση.

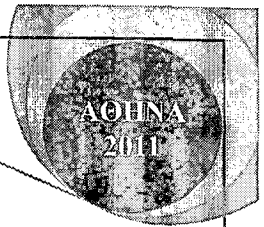
Στοιχείο αποτελεί κατά τη γνώμη μου το αίτημα μιας υγιούς σεξουαλικότητας όχι μόνο στους ενήλικους αλλά και στα παιδιά και τους εφήβους, το οποίο θα πρέπει να μετενσαρκωθεί σε δικαίωμα. Μιας σεξουαλικότητας που θα βασίζεται μεν στην ελεύθερη βούληση και θα δίνει το λόγο κατά πρώτον στα παιδιά.

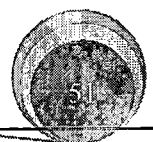
Βιβλιογραφία

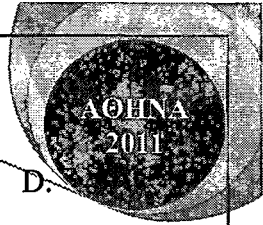
Ξένη:

1. *“Children and the politics of culture”*, Editor Sharon Stephens, Princeton University Press, N. Jersey, 1995
2. *“Medieval Children”*, N. Orme, Yale University Press, New Haven and London 2001
3. *“Fantasizing the Feminine in Indonesia”*, Editor. Laurie J. Sears, Duke University Press , Durham and London, 1996
4. *“Thou shalt not be aware: society’s betrayal of the child”*, A.Miller, Farar, Straus & Giroux, N. York 1981
5. *“Sexually Victimized Children”*, D. Finkelhor, The Free Press: A division of Macmillan Publishing Co, N. York 1981
6. *“L’abus sexuel des enfants en Europe”*, C. May-Chahal et Maria Herczog, Edition du Conseil de l’ Europe, 2003
7. *“Combating trafficking in persons: The role and action of International Organization”*, K. D. Magliveras, Publ. Ant. N. Sakkoulas, Athens-Komotini 2007

8. **"International Law"**, M. N. Shaw, fifth edition, Cambridge 2003
9. **"The state of the world's children 1982-83"**, UNICEF, Oxford University Press 1982
10. **"Street Children"**, Council of Europe Press 1994
11. **"Child Sexual Abuse within the family"**, The Ciba Foundation, R. Porter, Travistock Publications London, N. York; 1984
12. **"Sexual Victimized Children"**, The Free Press, London 1979
13. **"Sexual Abuse and Treatment"**, A. Nyman & B. Svensson Boys, Radda Barnen 1995
14. **"Adult Sexual Interest in Children"**, M. Cook & Kevin Howells, Academic Press 1981
15. **"Sexual Abuse of Children: A resource guide and annotated bibliography"**, B. Schlesinger, University of Toronto Press 1982
16. **"Legal Protection of Children's Right: Final Report of the Luxembourg Conference on the Rights of the Child in Europe: make them known, make them happen"**. (Luxemburg, European Forum for Child Welfare), Verhellen E., 1995.
17. **"Children's Right and Education, in :Osler, A.(ed.): Citizenship and democracy in Schools: diversity, identity, equality"**, Verhellen E., 2006
18. **"The International Law on the Right's of Child"**, G. V. Bueren, publ. Martinus Nijhoff, The Netherlands 1995
19. **"Children, Right and the Law"**, P. Aliston, S. Parker, J. Seymour, Clarendon Press Oxford University Press 1992
20. **"Child abuse and neglect: Sharing responsibility"**, M. Norgard , MacMillan Publishing Company ,1983

21. *Understanding Human Sexuality*, tenth edition, J. S. Hyde, J. D. Delamater, publ. Macgraw-Hill Higher Education, N. York 2008

22. *"A Case of Neglect? Children's experiences and the sociology of childhood"*, Edit. I. Butler & I. Shaw, Ashgate publ. 1996

23. *"Children in Families: Research and policy"*, edit. J. Brannen & M.O' Brien, Palmer Press 1996

24. *"Children and Youth: Interdisciplinary Perspectives"*, edit. H. J. Walberg, O. Reyes & R. P. Weissberg, Sage publ. 1997

25. *"The children's culture: Reader"*, edit. H. Jenkins, N. York University Press 1998

26. *"Human Trafficking"*, edit. M. Lee, Willan publ., UK 2007

27. *"The Child in Question"*, D. Gittings, Macmillan Press LTD, 1998

28. *"Children and Society"*, M. Hill & K. Tisdall, Prentice Hall at Pearson Education, UK 1997

29. *"Children's Childhoods: Observed and Experienced"*, edit. B. Mayall, The Palmer Press, London, 1994

30. *"Centuries of Childhood"*, P. Aries, New York: Vintage Books, 1962

31. *"The Future of UN Human Rights Treaty Monitoring"*, edit. P. Alston & J. Crawford, Cambridge University Press, 1996

32. *"Human Rights and the UN: Practice before the treaty bodies"*, M. O' Flaherty, Sweet & Maxwell, London 1996

33. *"International Conventions Affecting Children"*, J. Rosenblatt, Kluwer Law International, The Hague-London-Boston, 2000

34. *Children: Rights and Childhood"*, D. Archard, Routledge publ. London & N. York, 1998

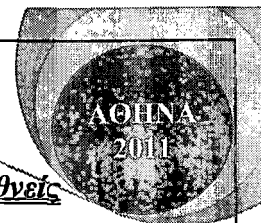

35. *Child protection in the framework of the Council of Europe*, P. Naskou-Perraki, P. Papapaschalis, Ant. Sakkoulas publ., Athens-Kommotini 2002
36. *International Document on Children*, edit. G. V. Bueren, Martinus Nijhoff publ., London-Boston-Dordecht, 1993
37. *Child rights in Europe: Convergence and divergence in judicial protection*, G. V. Bueren, Council of Europe publ., Belgium, 2007
38. *The Evolution of Childhood*, Lloyd deMause, in his Foundations of Psychohistory, New York: Creative Roots, 1982

Ελληνική:

39. *Θεμελιώδεις Πράξεις της Διεθνούς Δικαιοταξίας*, Στ. Περράκης, Κείμενα Διεθνούς Πρακτικής τομ. 17, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006
40. *Διεθνείς Προστασία Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*, Στ. Περράκης, Κείμενα Διεθνούς Πρακτικής, β' εκδ. αναθεωρημένη-συμπληρωμένη, τομ. 4, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006
41. *Ηνωμένα Έθνη: Θεσμικό Πλαίσιο και Δικαιοπολιτική Δράση*, Στ. Περράκης, Μ. Ντ. Μαρούδα, Κείμενα Διεθνούς Πρακτικής τομ. 16, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2006
42. *Διαστάσεις της Διεθνούς Προστασίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*, Στ. Περράκης, τόμ. Α, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2009
43. *Η παιδική πορνογραφία στο διαδίκτυο*, Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Σειρά Ομάδας Νέων, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2007

44. «Μηχανισμοί Προστασίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: Διεθνείς Πράξεις, θεωρία και πρακτική», Π. Νάσκου-Περράκη, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα- Κομοτηνή 2008
45. «Σεξουαλικότητα: Θεωρίες και πολιτικές της ανθρωπότητας», επιμ. Κ. Γιαννακόπουλος, εκδ. Αλεξάνδρεια Αθήνα 2006

46. «Το βιβλίο της παιδικής ηλικίας», Ε. Αρανίτσης, εκδ. Ερατώ, Αθήνα 1983
47. «Τα δικαιώματα του Παιδιού», Π. Γκωντέν (Κατ' ελεύθεραν απόδοσιν εκ του Γαλλικού, υπό Τ. Χ. Παπαθανασίου) εκδ. Ήβ, Τύποις: Ερμού, Αθήναις 1937
48. «Το βιβλίο των σεξουαλικών ηθών», Tannahill Reay, Εκδ. Τραυλός, Αθήνα, 1998

Διαδίκτυο:

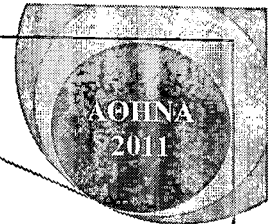
Άρθρα:

Ελληνικά:

1. «Τα Δικαιώματα του Παιδιού ως πρόκληση για κοινωνική δικαιοσύνη», Βασ. Πανταζής Λέκτορας Π.Τ.Π.Ε., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και Παν. Μανιάτης, Διδάσκων Π.Δ. 407/1980 Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Αθηνών.
2. «Η προστασία του παιδιού από σεξουαλική και οικονομική εκμετάλλευση σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και την Εθνική Νομοθεσία», Φ. Στεργιοπούλου, νομικός, Αθήνα, Μάρτιος 2004.
3. «Η παιδεραστία στην αρχαία Ελλάδα», Α Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, τεύχος 2 Τόμος 55, Θ. Ταμπάκη και Σ. Ταμπάκη, 2008.

Ξένα:

1. **"Haiti has neglect its young"**, J. Brinky,

<http://www.theage.com.au/opinion/politics/haiti-has-neglect-its-young-20100207-nkpq.html>

2. **"L'affaire Laura Silsby: Voyage irrégulier ou traite d' enfants?"**, Collette Lespinasse, UN OCHA sources, <http://www.reliefweb.int>

3. **"The blame for Haiti's child trafficking rests with us"**, M. Lum, 25 Feb. 2010, www.onlineopinion.com

4. **"Child pornography on the internet: Beyond all Tolerance. A growing problem demanding new counter measures"**, P. Ahlstrom, 2004.

5. **"Human Trade and the Criminalization of irregular Migration"**, M. Lee, International Journal of the Sociology of Law, 2005.

✚ **Διεθνείς και Εθνικές Αναφορές:**

1. **"Stop Sex Trafficking of Children and Young People: Their protection is in our hands"**, summary report ECPAT, 2009

2. **"Violence against children in west and central Africa: a concise appraisal"**, UNICEF, 2005

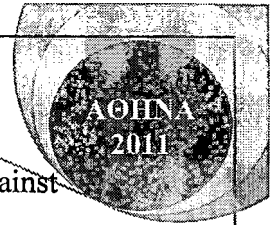
3. **"No one to turn to: The under-reporting of child sexual exploitation and abuse by aid workers and peacekeepers"**, Save the Children, C. Csaky, UK, 2008

4. **"Protecting Children from Sexual Exploitation & Sexual Violence in Disaster & Emergency Situations"**, S. Delaney, ECPAT International, March 2006

5. **Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Αναπαραγωγική και Σεξουαλική Υγεία, 2008-2012**, Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αθήνα 2008

✚ **Documents:**

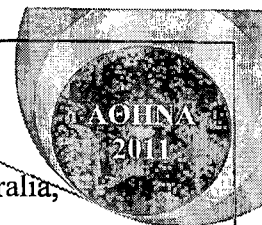

1. **“Declaration and Agenda for Action”**, 1st World Congress against Commercial sexual exploitation of Children, Sweden, 1996
2. **“The Yokohama Global Commitment”**, 2^d World Congress against Commercial sexual exploitation of Children, Japan, 2001
3. **“The Rio de Janeiro Pact to Prevent and Stop sexual exploitation of Children and Adolescents”**, 3^d World Congress against Commercial sexual exploitation of Children, Brazil, 2008
4. **“Fact Sheet No.10 (Rev.1), The Right of the Child”**, The Vienna Declaration and Programme of Action, A/CONF. 157/24-25-06-1993
5. **“Proposal for a Directive on combating sexual abuse, sexual exploitation of children and child pornography, repealing Framework Decision 2004/68/JHA”**, Brussels 29-03-2010

UN document:

1. G.A., A/RES/55/2, 02-08-2001-**“United Nations Millennium Declaration”**.
2. G.A., A/RES/55/163-S/2000/712, 19-07-2000, **“Children and armed conflict”**, Report of the S. General, Promotion and protection of the right of child.
3. G. A., A/HRC/9/21, 31-07-2008, **“Promotion and protection of all human rights, civil, political, economic, social and cultural rights, including the right to development”**, report submitted by the Special Rapporteur, on the Sale of children, child prostitution and child pornography, N. M. M’jid.
4. E. S. C., E/ICEF/2008/5/Rev.1, 20-05-2008, **“UNICEF: Child Protection Strategy”**.

Νομολογία

1. *XYZ Vs Commonwealth of Australia*, case law, High Court of Australia,

2006

Σύνδεσμοι:

1. <http://www.webster.edu/~corbetre/philosophy/children/aries.html>
2. <http://www.un.org/>
3. <http://www.interpol.int/>
4. <http://www.ecpat.net/EI/index.asp>
5. <http://www.crin.org/>
6. <http://www.unicef.org/>
7. <http://www.europol.europa.eu/>
8. http://ec.europa.eu/justice/funding/daphne3/funding_daphne3_en.htm
9. <http://europa.eu/>
10. <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
11. <http://japan.usembassy.gov/e/p/tp-20080201-72.html>

Παράρτημα

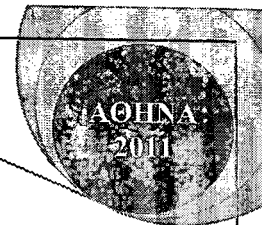
Παράρτημα 1

Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the
sale of children, child prostitution
and child pornography

Adopted and opened for signature, ratification and accession by
General Assembly resolution A/RES/54/263
of 25 May 2000

Entered into force on 18 January 2002

The States Parties to the present Protocol,

Considering that, in order further to achieve the purposes of the Convention on the Rights of the Child and the implementation of its provisions, especially articles 1, 11, 21, 32, 33, 34, 35 and 36, it would be appropriate to extend the measures that States Parties should undertake in order to guarantee the protection of the child from the sale of children, child prostitution and child pornography,

Considering also that the Convention on the Rights of the Child recognizes the right of the child to be protected from economic exploitation and from performing any work that is likely to be hazardous or to interfere with the child's education, or to be harmful to the child's health or physical, mental, spiritual, moral or social development,

Gravely concerned at the significant and increasing international traffic in children for the purpose of the sale of children, child prostitution and child pornography,

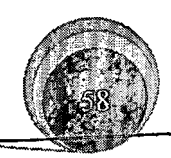
Deeply concerned at the widespread and continuing practice of sex tourism, to which children are especially vulnerable, as it directly promotes the sale of children, child prostitution and child pornography,

Recognizing that a number of particularly vulnerable groups, including girl children, are at greater risk of sexual exploitation and that girl children are disproportionately represented among the sexually exploited,

Concerned about the growing availability of child pornography on the Internet and other evolving technologies, and recalling the International Conference on Combating Child Pornography on the Internet, held in Vienna in 1999, in particular its conclusion calling for the worldwide criminalization of the production, distribution, exportation, transmission, importation, intentional possession and advertising of child pornography, and stressing the importance of closer cooperation and partnership between Governments and the Internet industry,

Believing that the elimination of the sale of children, child prostitution and child pornography will be facilitated by adopting a holistic approach, addressing the contributing factors, including underdevelopment, poverty, economic disparities, inequitable socio-economic structure, dysfunctioning families, lack of education, urban-rural migration, gender discrimination, irresponsible adult sexual behaviour, harmful traditional practices, armed conflicts and trafficking in children,

Believing also that efforts to raise public awareness are needed to reduce consumer demand for the sale of children, child prostitution and child pornography, and believing further in the importance of strengthening global partnership among all actors and of improving law enforcement at the national

level,

Noting the provisions of international legal instruments relevant to the protection of children, including the Hague Convention on Protection of Children and Cooperation in Respect of Intercountry Adoption, the Hague Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction, the Hague Convention on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Cooperation in Respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children, and International Labour Organization Convention No. 182 on the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour,

Encouraged by the overwhelming support for the Convention on the Rights of the Child, demonstrating the widespread commitment that exists for the promotion and protection of the rights of the child,

Recognizing the importance of the implementation of the provisions of the Programme of Action for the Prevention of the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography and the Declaration and Agenda for Action adopted at the World Congress against Commercial Sexual Exploitation of Children, held in Stockholm from 27 to 31 August 1996, and the other relevant decisions and recommendations of pertinent international bodies,

Taking due account of the importance of the traditions and cultural values of each people for the protection and harmonious development of the child, Have agreed as follows:

Article 1

States Parties shall prohibit the sale of children, child prostitution and child pornography as provided for by the present Protocol.

Article 2

For the purposes of the present Protocol:

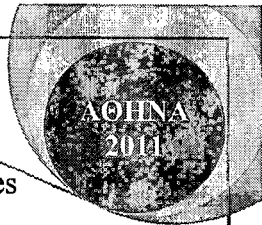
(a) Sale of children means any act or transaction whereby a child is transferred by any person or group of persons to another for remuneration or any other consideration;

(b) Child prostitution means the use of a child in sexual activities for remuneration or any other form of consideration;

(c) Child pornography means any representation, by whatever means, of a child engaged in real or simulated explicit sexual activities or any representation of the sexual parts of a child for primarily sexual purposes.

Article 3

1. Each State Party shall ensure that, as a minimum, the following acts and

activities are fully covered under its criminal or penal law, whether such offences are committed domestically or transnationally or on an individual or organized basis:

(a) In the context of sale of children as defined in article 2:

(i) Offering, delivering or accepting, by whatever means, a child for the purpose of:

a. Sexual exploitation of the child;

b. Transfer of organs of the child for profit;

c. Engagement of the child in forced labour;

(ii) Improperly inducing consent, as an intermediary, for the adoption of a child in violation of applicable international legal instruments on adoption;

(b) Offering, obtaining, procuring or providing a child for child prostitution, as defined in article 2;

(c) Producing, distributing, disseminating, importing, exporting, offering, selling or possessing for the above purposes child pornography as defined in article 2.

2. Subject to the provisions of the national law of a State Party, the same shall apply to an attempt to commit any of the said acts and to complicity or participation in any of the said acts.

3. Each State Party shall make such offences punishable by appropriate penalties that take into account their grave nature.

4. Subject to the provisions of its national law, each State Party shall take measures, where appropriate, to establish the liability of legal persons for offences established in paragraph 1 of the present article. Subject to the legal principles of the State Party, such liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

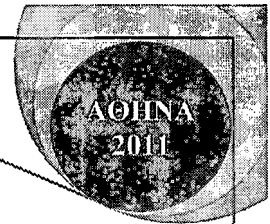
5. States Parties shall take all appropriate legal and administrative measures to ensure that all persons involved in the adoption of a child act in conformity with applicable international legal instruments.

Article 4

1. Each State Party shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences referred to in article 3, paragraph 1, when the offences are committed in its territory or on board a ship or aircraft registered in that State.

2. Each State Party may take such measures as may be necessary to establish its

jurisdiction over the offences referred to in article 3, paragraph 1, in the following cases:

- (a) When the alleged offender is a national of that State or a person who has his habitual residence in its territory;
- (b) When the victim is a national of that State.

3. Each State Party shall also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the aforementioned offences when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her to another State Party on the ground that the offence has been committed by one of its nationals.

4. The present Protocol does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with internal law.

Article 5

1. The offences referred to in article 3, paragraph 1, shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between States Parties and shall be included as extraditable offences in every extradition treaty subsequently concluded between them, in accordance with the conditions set forth in such treaties.

2. If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider the present Protocol to be a legal basis for extradition in respect of such offences. Extradition shall be subject to the conditions provided by the law of the requested State.

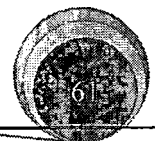
3. States Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize such offences as extraditable offences between themselves subject to the conditions provided by the law of the requested State.

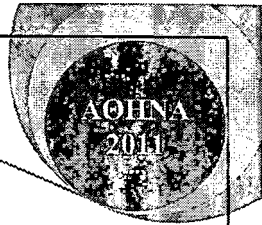
4. Such offences shall be treated, for the purpose of extradition between States Parties, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the States required to establish their jurisdiction in accordance with article 4.

5. If an extradition request is made with respect to an offence described in article 3, paragraph 1, and the requested State Party does not or will not extradite on the basis of the nationality of the offender, that State shall take suitable measures to submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

Article 6

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of assistance in connection with investigations or criminal or extradition proceedings brought in

respect of the offences set forth in article 3, paragraph 1, including assistance in obtaining evidence at their disposal necessary for the proceedings.

2. States Parties shall carry out their obligations under paragraph 1 of the present article in conformity with any treaties or other arrangements on mutual legal assistance that may exist between them. In the absence of such treaties or arrangements, States Parties shall afford one another assistance in accordance with their domestic law.

Article 7

States Parties shall, subject to the provisions of their national law:

- (a) Take measures to provide for the seizure and confiscation, as appropriate, of:
 - (i) Goods, such as materials, assets and other instrumentalities used to commit or facilitate offences under the present protocol;
 - (ii) Proceeds derived from such offences;
- (b) Execute requests from another State Party for seizure or confiscation of goods or proceeds referred to in subparagraph (a);
- (c) Take measures aimed at closing, on a temporary or definitive basis, premises used to commit such offences.

Article 8

1. States Parties shall adopt appropriate measures to protect the rights and interests of child victims of the practices prohibited under the present Protocol at all stages of the criminal justice process, in particular by:

- (a) Recognizing the vulnerability of child victims and adapting procedures to recognize their special needs, including their special needs as witnesses;
- (b) Informing child victims of their rights, their role and the scope, timing and progress of the proceedings and of the disposition of their cases;
- (c) Allowing the views, needs and concerns of child victims to be presented and considered in proceedings where their personal interests are affected, in a manner consistent with the procedural rules of national law;
- (d) Providing appropriate support services to child victims throughout the legal process;
- (e) Protecting, as appropriate, the privacy and identity of child victims and taking measures in accordance with national law to avoid the inappropriate dissemination of information that could lead to the identification of child victims;

(f) Providing, in appropriate cases, for the safety of child victims, as well as that of their families and witnesses on their behalf, from intimidation and retaliation;

(g) Avoiding unnecessary delay in the disposition of cases and the execution of orders or decrees granting compensation to child victims.

2. States Parties shall ensure that uncertainty as to the actual age of the victim shall not prevent the initiation of criminal investigations, including investigations aimed at establishing the age of the victim.

3. States Parties shall ensure that, in the treatment by the criminal justice system of children who are victims of the offences described in the present Protocol, the best interest of the child shall be a primary consideration.

4. States Parties shall take measures to ensure appropriate training, in particular legal and psychological training, for the persons who work with victims of the offences prohibited under the present Protocol.

5. States Parties shall, in appropriate cases, adopt measures in order to protect the safety and integrity of those persons and/or organizations involved in the prevention and/or protection and rehabilitation of victims of such offences.

6. Nothing in the present article shall be construed to be prejudicial to or inconsistent with the rights of the accused to a fair and impartial trial.

Article 9

1. States Parties shall adopt or strengthen, implement and disseminate laws, administrative measures, social policies and programmes to prevent the offences referred to in the present Protocol. Particular attention shall be given to protect children who are especially vulnerable to such practices.

2. States Parties shall promote awareness in the public at large, including children, through information by all appropriate means, education and training, about the preventive measures and harmful effects of the offences referred to in the present Protocol. In fulfilling their obligations under this article, States Parties shall encourage the participation of the community and, in particular, children and child victims, in such information and education and training programmes, including at the international level.

3. States Parties shall take all feasible measures with the aim of ensuring all appropriate assistance to victims of such offences, including their full social reintegration and their full physical and psychological recovery.

4. States Parties shall ensure that all child victims of the offences described in the present Protocol have access to adequate procedures to seek, without discrimination, compensation for damages from those legally responsible.

5. States Parties shall take appropriate measures aimed at effectively prohibiting

the production and dissemination of material advertising the offences described in the present Protocol.

Article 10

1. States Parties shall take all necessary steps to strengthen international cooperation by multilateral, regional and bilateral arrangements for the prevention, detection, investigation, prosecution and punishment of those responsible for acts involving the sale of children, child prostitution, child pornography and child sex tourism. States Parties shall also promote international cooperation and coordination between their authorities, national and international non-governmental organizations and international organizations.
2. States Parties shall promote international cooperation to assist child victims in their physical and psychological recovery, social reintegration and repatriation.
3. States Parties shall promote the strengthening of international cooperation in order to address the root causes, such as poverty and underdevelopment, contributing to the vulnerability of children to the sale of children, child prostitution, child pornography and child sex tourism.
4. States Parties in a position to do so shall provide financial, technical or other assistance through existing multilateral, regional, bilateral or other programmes.

Article 11

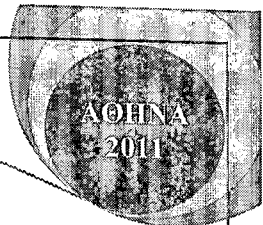
Nothing in the present Protocol shall affect any provisions that are more conducive to the realization of the rights of the child and that may be contained in:

- (a) The law of a State Party;
- (b) International law in force for that State.

Article 12

1. Each State Party shall, within two years following the entry into force of the present Protocol for that State Party, submit a report to the Committee on the Rights of the Child providing comprehensive information on the measures it has taken to implement the provisions of the Protocol.
2. Following the submission of the comprehensive report, each State Party shall include in the reports they submit to the Committee on the Rights of the Child, in accordance with article 44 of the Convention, any further information with respect to the implementation of the present Protocol. Other States Parties to the Protocol shall submit a report every five years.
3. The Committee on the Rights of the Child may request from States Parties

further information relevant to the implementation of the present Protocol.

Article 13

1. The present Protocol is open for signature by any State that is a party to the Convention or has signed it.
2. The present Protocol is subject to ratification and is open to accession by any State that is a party to the Convention or has signed it. Instruments of ratification or accession shall be deposited with the Secretary- General of the United Nations.

Article 14

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after its entry into force, the Protocol shall enter into force one month after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 15

1. Any State Party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary- General of the United Nations, who shall thereafter inform the other States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.
2. Such a denunciation shall not have the effect of releasing the State Party from its obligations under the present Protocol in regard to any offence that occurs prior to the date on which the denunciation becomes effective. Nor shall such a denunciation prejudice in any way the continued consideration of any matter that is already under consideration by the Committee on the Rights of the Child prior to the date on which the denunciation becomes effective.

Article 16

1. Any State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to States Parties with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.

2. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force when it has been approved by the General Assembly and accepted by a two-thirds majority of States Parties.

3. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties that have accepted it, other States Parties still being bound by the provisions of the present Protocol and any earlier amendments they have accepted.

Article 17

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States Parties to the Convention and all States that have signed the Convention.

Παράρτημα 2

Regional treaties relevant to violence against children*

1. Organization of American States:

- ✚ Inter-American Convention to Prevent and Punish Torture
- ✚ Inter-American Convention on the Forced Disappearance of Persons
- ✚ Inter-American Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against
Persons with Disabilities.
- ✚ Inter-American Convention on the Prevention, Punishment and Eradication of
Violence against Women ‘Convention of Belem Do Para’

2. African Union:

- ✚ African Charter on Human and Peoples’ Rights
- ✚ Protocol to the African Charter on Human and People’s Rights on the Rights
of

✚ Women in Africa

✚ African Charter on the Rights and Welfare of the Child

3. South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC):

✚ Convention on Regional Arrangements on the Promotion of Child Welfare

✚ Social Charter

✚ Regional Convention on Combating the Crime of Trafficking in Women and

✚ Children for Prostitution

3. League of Arab States:

✚ Arab Charter on Human Rights (adopted 1994, revised 2005; *not yet in force*)

5. European Union:

✚ Communication from the Commission: Towards an EU Strategy on the Rights of the

✚ Child, *Brussels, 4.7.2006, COM (2006) 367 final*

✚ Communication from the Commission to the European Parliament and the Council:

✚ Fighting trafficking in human beings – an integrated approach and proposals for an

✚ Action plan, *Brussels, 18.10.2005, COM (2005) 514 final*

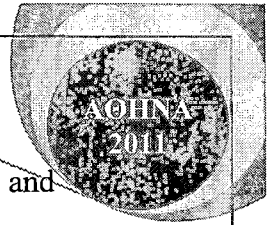
6. Council of Europe:

✚ European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

✚ European Social Charter and the Revised European Social Charter

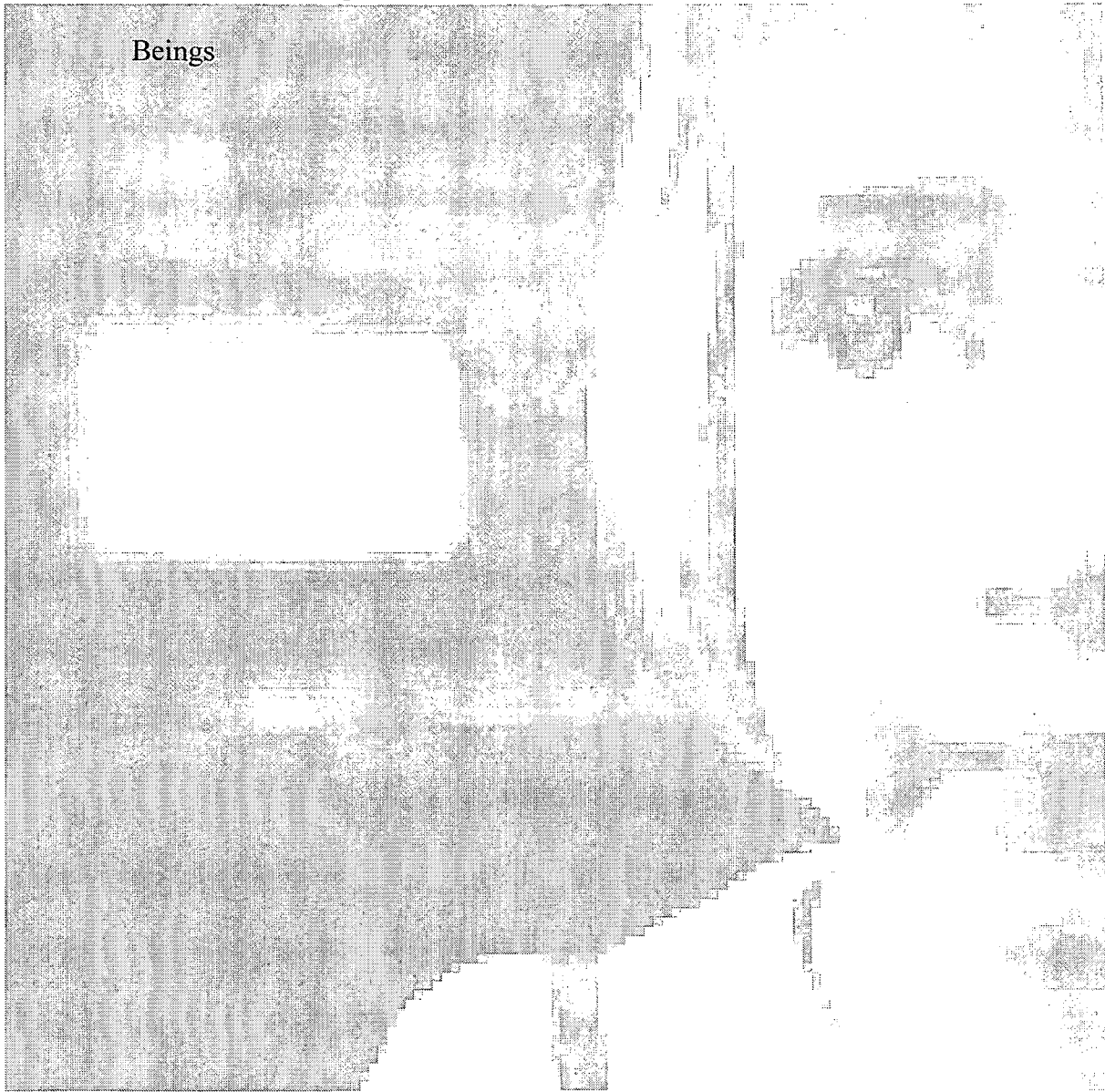
✚ Additional Protocol to the European Social Charter Providing for a System of Collective

✚ Complaints

- ✚ European Convention for the Prevention of Torture and Other Inhuman and Degrading
- ✚ Treatment or Punishment
- ✚ Convention on Cyber Crime
- ✚ Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human

Beings

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Τηλ. 9225549 - 9219718

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

17-18 ΔΕΚ. 1996

19 ΔΕΚ. 1996

22 ΔΕΚ. 1996

12/9/96

3 ΔΕΚ. 1996

20/9/97

6/3/97

27-3-97

22 ΔΕΚ. 1997

19 ΔΕΚ. 1998

9 ΝΟΕ. 1998

17 ΙΑΝ. 1999

17 ΣΕΠ. 2015

ΠΑΝΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

002000034471